

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/77/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315206854
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlatica Javorová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:2315206854.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlatice Javorovej a členiek senátu JUDr. Bibiány Ťažiarovej a JUDr. Moniky Vozárovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX. XXXX XXXX, trvalo bytom C. D. XXX/X, E., zastúpeného splnomocnenkyňou: ADVOKA, s.r.o., Komárnická 36, 821 02 Bratislava, IČO: 44 449 615, proti žalovanému: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska ul. 71, 813 11 Bratislava, IČO: 00166073, za účasti intervenienta na strane žalobcu: F. F., nar. X. XXXXX XXXX, trvalo bytom C. G. G. H. XXXX, zastúpeného splnomocnenkyňou: ADVOKA, s.r.o., Komárnická 36, 821 02 Bratislava, IČO: 44 449 615, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta z 26. októbra 2020 č. k. 10C/318/2015-525, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok) a v časti náhrady trov konania (III. výrok) p o t v r d z u j e.
- II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.
- III. Intervenientovi náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznáva.
- IV. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.
- V. Intervenientovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť 6.400 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; II. v ostatnej časti žalobu zamietol; III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 78%.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 3 ods. 1, § 17 ods. 2 a 3, § 18 ods. 3 druhá veta zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej aj „ZoZŠ“); čl. 46 ods. 1, ods. 2 vety prvej a ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ústavného zákona č. 460/1992 Zb. v znení neskorších zmien a doplnení, ďalej aj „Ústava SR“), čl. 6 ods. 1 prvá veta Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb.), § 442 O.z. (zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov), a poukazom na zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Vecne dôvodil, že žalobca si žalobou podanou na súd prvej inštancie 30.3.2015 uplatnil proti žalovanému zaplataenie ušlého zisku vo výške 42.360,96 eur, zaplataenie nemajetkovej ujmy vo výške 16.000 eur a náhradu nákladov spojených s predbežným prerokovaním nároku žalobcu na náhradu škody vo výške 656,94 eur. Žalobu skutkovo vymedzil tak, že na súde prvej inštancie sa proti nemu viedlo exekučné

konanie od roku 1997 do roku 2014 na základe platobného rozkazu Okresného súdu Galanta sp. zn. 1 Rob 778/1996 z 20.9.1996, počas ktorej doby žalobca nemohol disponovať svojim majetkom, vo svojom okolí pôsobil ako neplatič, neseriózna osoba. V čase začatia exekúcie žalobca bol vo veku 25 rokov, žil u svojej mamy v malom trojizbovom byte. Nachádzal sa v trvalom strese v dôsledku čoho sa mu poškodil trojklanný nerv, takmer tri mesiace mal zdeformovanú tvár, musel byť hospitalizovaný v nemocnici. Pri výpočte ušlého zisku žalobca vychádzal z inkasa minimálnej mzdy od januára 1998 do januára 2014, čo predstavuje 16 rokov, t. j. $220,63 \times 12 \text{ mesiacov} \times 16 \text{ rokov} = 42.360,96 \text{ eur}$. Nemajetkovú ujmu vypočítal ako 16 rokov neefektívnej činnosti Okresného súdu Galanta á 1.000 eur = 16.000 eur. Žalobca dal do pozornosti výrazný a ťažko reparaovateľný moment masívneho poškodenia jeho dobrého mena, povesti, osobnej integrity, moment dlhoročného stresu, pocity frustrácie, ako aj stratu dôvery, teda jedná sa o morálnu ujmu. Vzhľadom na túto skutočnosť žalobca podal sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý jeho sťažnosti vyhovel a na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky podal návrh na predbežné prerokovanie podľa § 15 ZoZŠ, avšak bezvýsledne. Právne žalobu odôvodnil ZoZŠ a § 420 O.z.

Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť, nárok žalobcu neuznal. Nárok na náhradu ušlého zisku preto, že žalobca pri podaní návrhu na predbežné prejednanie si uplatnil inú výšku ušlého zisku ako pri podaní žaloby, čo nie je možné, pretože podmienka predbežného prerokovania je splnená len ak v oboch konaniach si poškodený uplatňuje rovnaký nárok, a to v rovnakom rozsahu a z rovnakého titulu. V návrhu na predbežné prerokovanie si žalobca uplatnil z tohto titulu 3.530,12 eur a v súdnom konaní žiada priznať 42.360,96 eur. Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy poukázal na nemožnosť priznania tejto náhrady automaticky a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, na základe ktorého ústavným súdom bola žalobcovi v roku 2014 priznaná suma 2.500 eur. Okrem toho žalovaný namietal neexistenciu príčinnej súvislosti medzi úradným postupom a vznikom škody na strane žalobcu. Nárok na náhradu trov súvisiacich s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody žiadal zamietnuť z dôvodu, že tento nárok ZoZŠ vylučuje.

Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom zo 16.4.2018 č. k. 10C/318/2015-300 tak, že I. žalobu zamietol, II. návrh na prerušenie konania zamietol, III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

Krajský súd v Trnave rozsudkom z 30.10.2019 č. k. 10Co/219/2018-472 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúcej žalobu o zaplatenie ušlého zisku v sume 38.830,84 eur a o zaplatenie náhrady nákladov v sume 656,94 eur spojených s predbežným prerokovaním nároku žalobcu na náhradu škody potvrdil s tým, že nariadil súdu prvej inštancie opravu úvodnej časti napadnutého rozsudku správnym označením žalovaného a splnomocnenkyne žalobcu i intervenienta a v napadnutej časti zamietajúcej žalobu o zaplatenie ušlého zisku v sume 3.530,12 eur a o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 16.000 eur a v napadnutej časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí o.i. uviedol, že pre posúdenie zodpovednosti má zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva nemajetková ujma, za ktorú je požadovaná náhrada, pričom tejto otázke nevenoval súd prvej inštancie dostatočnú pozornosť. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmu poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), prípadne inou skutočnosťou (ak bola tvrdená a preukázaná), sa zisťuje príčinná súvislosť. Protiprávny úkon nemusí byť jedinou príčinou vzniku ujmy, stačí, že je jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Objasneniu tejto otázky nevenoval súd prvej inštancie takmer žiadnu pozornosť, neuviedol medzi akou ujmu (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná, napriek tomu zdôvodnil zamietnutie nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch aj tým, že žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom ujmy.

V ďalšom konaní žalobca akceptoval, že v otázke ušlého zisku bola predrokovaná iba suma 3 530,12 eur a nakoľko išlo o chybu pri formulovaní dokumentu smerujúceho žalovanému v súvislosti s predrokováním a táto suma predstavuje približne 10 % žalovanej sumy za celé 16 ročné obdobie, žiadal súd, aby v tejto časti žalobe vyhovel. Ohľadom nemajetkovej ujmy sa stotožnil s názorom odvolacieho súdu, že existuje silná ale vyvrátiteľná domnienka, že nemajetková ujma v sfére žalobcu nastala. Argumentačne si pomohol vybranými myšlienkami z analogického rozhodnutia Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017, poukázal na bod 19, kde súd v rozsudku uviedol, že ústavný súd konštatoval, že sa

porušilo základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a existencia tohto nesprávneho úradného postupu sama osebe stačí ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; tiež na body 22, 23, 31, kde súd konštatoval, že nie je vylúčené ani ospravedlnenie orgánu štátu za ujmu vyvolanú výkonom verejnej moci, v danom prípade išlo iba o 6 ročné prieťahy (v predmetnej veci ide o 17-ročné prieťahy), napriek tomu súd konštatoval, že vzhľadom na ostatné uvádzané skutočnosti toto nebol daný prípad. O to viac nemôže postačovať iba ospravedlnenie v prejednávanej veci; ďalej na bod 32, kde udáva vysvetlením následku javových súvislostí, že žalobca naplňuje svoju povinnosť tvrdiť príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy, a v bode 33 konštatuje, že nemajetková ujma spočíva i v stave neistoty ohľadne výsledku konania, ide o psychologickú kategóriu, a preto sa v základnom rozsahu predpokladá škoda, žalobca nemusí preukazovať psychologickými alebo inými posudkami, že na jeho strane vznikla škoda; v bode 34 je vysvetľovaná silná alebo vyvrátiteľná domnienka, v bode 40 hovorí o ZoZŠ v logickej súvislosti s dôvodovou správou k tomuto zákonu, v bode 51 a 52 rozoberá vec *Apicella & Taliansko*, kde myšlienково rozvádza, že za jeden rok prieťahov v konaní patrí podľa Európskeho súdu pre ľudské práva suma 1.000 eur až 1.500 eur za rok prieťahov; ďalej poukazuje na okolnosti, ktoré môžu za istých prípadov zvýšiť alebo znížiť sumu. V prejednávanej veci považuje za primerané, aby bolo priznané asi 45 % sumy, ktorú by Európsky súd pre ľudské práva priznal sám. Celkovo priznal za rok prieťahov 400 eur. Z tohto dôvodu žiadal, aby súd žalobcovi nepriznal za jeden rok prieťahov sumu nižšiu ako 400 eur. Poukázal na to, že Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že ak sa žalobcovi z formálnych alebo iných dôvodov nepodarí presadiť ním požadovanú náhradu škody, ako je v tomto prípade formálne neprerokovaný ušlý zisk, náhrada trov konania v exekučnom konaní sp. zn. 8Er/1188/1997 vo výške 5.515,56 eur, tak súd môže tieto okolnosti zohľadniť pri určovaní konečnej výšky nemajetkovej ujmy.

Žalovaný poukázal na to, že voči žalobcovi bolo vedených viac ako 20 exekučných konaní a za tohto skutkového a právneho stavu považoval za nepreukázanú a ani nesplnenú podmienku príčinnej súvislosti medzi žalobcom tvrdenými následkami a ním požadovanú náhradu nemajetkovej ujmy, spočívajúcu v jednoznačnom rozhodnutí týchto negatívnych následkov, ktoré mali nastať v živote žalobcu a týmito exekučnými konaniami, žiadal žalobu zamietnuť.

Súd prvej inštancie vychádzal zo zisteného skutkového stavu vo veci, podľa ktorého žalobca a v tomto konaní intervenient podali ústavnú sťažnosť na Ústavný súd Slovenskej republiky proti porušovaniu základných práv a slobôd podľa § 46 a nasl. v spojení s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky. Nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „ÚS SR“) z 19.3.2014 č. k. I. ÚS 749/2013-32 ústavný súd rozhodol, že 1. základné právo A. B. a F. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/1188/1997 porušené bolo, 2. Okresnému súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/1188/1997 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov, 3. A. B. a F. F. priznáva primerané zadosťučinenie každému po 2 500 eur, ktoré je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu, 4. A. B. a F. F. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 529,64 eur, ktorú je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť na účet ich právnej zástupkyňi B. B. I., J. K., B. L. X, M., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje. ÚS SR rozhodol na základe sťažnosti po tom, ako zistil, že okresný súd porušil zákonné povinnosti dané mu právnymi predpismi a konanie bolo poznačené ako celok neprimeranou dĺžkou konania, neefektívnosťou a nesústreďenosťou. Okresný súd vykonával mechanicky jednotlivé administratívne úkony, ale vec meritorne neposudzoval. Postupom okresného súdu už len z dôvodu celkového trvania konania /viac ako 16 rokov/ došlo u sťažovateľov k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovatelia v sťažnosti žiadali priznať primerané finančné zadosťučinenie každému po 16.000 eur. ÚS SR pri prerokovaní tejto výšky vychádzal zo zásady spravodlivosti aplikovanej Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. V danom prípade ÚS SR považoval priznanie sumy vo výške 2.500 eur každému za primerané.

Žalobca dňa 27.8.2014 predložil Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „MS SR“) žiadosť na predbežné prerokovanie podľa § 15 ZoZŠ na náhradu škody, MS SR oznámilo žalobcovi listom z 21.1.2015, že žiadosti nebolo vyhovené, lebo nebolo preukázané splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa predmetného zákona.

Žalobca do spisu založil prepúšťaciu správu Infekčnej kliniky Fakultnej nemocnice Trnava zo 7.9.2005, z ktorej vyplýva, že žalobca bol chorý s ušným nálezom, ktorý bol hodnotený ako herpes auricularae. Súd

na návrh žalovaného lustráciou zistil, že na tunajšom súde sa proti žalovanému viedlo 20 exekučných konaní v rozpätí rokov 2003 až 2015.

Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie uzatvoril, že v danom prípade predmetom konania je nárok žalobcu na priznanie nemajetkovej ujmy a ušlého zisku, ktorá mu vznikla následkom nesprávneho úradného postupu a prietáhov v konaní súdu prvej inštancie sp. zn. 8Er/1188/1997, ktorú skutočnosť konštatoval aj ÚS SR Nálezom č. k. I. ÚS 749/2013-32 z 19.3.2014, podľa ktorého prietahy v konaní trvali od roku 1997 do 14.1.2014, kedy bolo exekučné konanie zastavené. K prietahom v konaní došlo za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. účinného do 30.6.2004 a v ďalšom období za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1.7.2004, ak prietahy v konaní vznikli za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a trvali do doby po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. je potrebné rozhodnúť podľa tohto zákona. Vzhľadom na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/219/2018 predmetom tohto konania je konanie o zaplatenie ušlého zisku vo výške 3.530,12 eur a nemajetkovej ujmy vo výške 16.000 eur. Mal za preukázanú existenciu nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci, spočívajúcu v prietáhoch v súdnom konaní súdu prvej inštancie sp. zn. 8Er/1188/1997, ktoré konanie bolo prejednané ÚS SR, ktorý konštatoval porušenie základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Pokiaľ sa jedná o nárok žalobcu na zaplatenie ušlého zisku súd uviedol, že pri škode sa uhrádza skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo /ušlý zisk, § 442 ods. 1 O.z./. Podstatou ušlého zisku je ujma vyjadriteľná v peniazoch, spočívajúca v tom, že poškodený v dôsledku škodnej udalosti nedosiahne rozmnoženie majetkových hodnôt, ktoré sa dalo očakávať pri pravidelnom chode vecí. Pri vzniku nároku na náhradu škody je potrebné tvrdiť, ale aj preukázať existenciu základných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, pričom musia byť tieto predpoklady kumulatívne splnené, a to: a/ nesprávny úradný postup súdu, b/ vznik škody a c/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom škody. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom je zodpovednosť objektívna /bez ohľadu na zavinenie/. Pojem škody ZoZŠ nedefinuje a ani neupravuje rozsah jej náhrady, v tomto smere je potrebné aplikovať príslušné ustanovenia všeobecnej úpravy /§ 442 O.z./ a škodu treba chápať ako ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Žalovaný namietal neexistenciu príčinnej súvislosti ako základného predpokladu pre úspech žalobcu v konaní. Žalobca príčinnú súvislosť preukazoval dlhotrvajúcim exekučným konaním a dôsledkami pre žalobcu. Príčinná súvislosť javí sa vzťahom príčiny a výsledku, ktorý je daný vtedy, ak je daná skutočnosť v takom vzťahu k inej skutočnosti, že podľa všeobecnej skúsenosti, resp. odborných znalostí je treba ju pokladať za príčinu druhej, a túto za jej výsledok. Otázkou danosti príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a určitou ujmovou treba riešiť na základe skúmania konkrétnych zistení, tento vzťah musí byť bezprostredný, nie sprostredkovaný. Žalobca poukazoval na svoj vek v čase začatia predmetnej exekúcie, na okolnosti nemožnosti podnikania, ktoré skutočnosti vyvolávali pre žalobcu stres, z ktorého dôvodu ochorel. Je nesporné, že akékoľvek súdne konanie je pre stranu stresujúce. Exekučné konanie sa viedlo neprimerane dlhú dobu v zmysle konštatovania ÚS SR, za ktorú skutočnosť bolo žalobcovi priznané primerané zadosťučinenie. Skutočnosť, že žalobca v dôsledku exekúcie nemohol podnikáť alebo sa zamestnať žiadnym dôkazom nepreukázal. Súd pri nároku náhrady ušlého zisku zisťoval predpoklady zodpovednosti za náhradu škody. Súd mal za preukázanú existenciu nesprávneho úradného postupu v konaní súdu prvej inštancie sp. zn. 8Er/1188/1997, ktoré konanie bolo prejednané ÚS SR, ktorý konštatoval porušenie základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov. Pokiaľ žalobca v tomto konaní mal byť úspešný musel by preukázať škodu a príčinnú súvislosť medzi škodou a protiprávnym konaním. Žalobca pri výpočte ušlého zisku vychádzal z inkasa minimálnej mzdy od januára 1998 do januára 2014, teda 220,63 eur x 12 mesiacov x 16 rokov = 42.360,96 eur. Podľa názoru súdu sa jedná o výpočet ušlého zisku v hypotetickej rovine. Žalobca neuviedol a ani nepreukázal v konaní akým spôsobom mu táto škoda vznikla. Žalobca v konaní neuviedol, kde za týchto 16 rokov pracoval alebo podnikal, aký mal zárobok za predmetné obdobie. Predmetné konanie je sporovým konaním a teda žalobcu zaťažovalo dôkazné bremeno preukázania dôvodnosti svojho nároku. Pokiaľ žalobca neunesol dôkazné bremeno, nemôže byť v konaní úspešný. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ale skutkovou, ktorú treba riešiť len v konkrétnych súvislostiach. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti je treba skúmať, ktorá príčina ju vyvolala a rozhodujúca je iba vecná súvislosť príčiny a následku. Premietnuc uvedené do predmetu konania súd uvádza, že na strane žalobcu neexistuje príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že voči žalobcovi sa viedlo množstvo exekučných konaní od roku 1997 a žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že práve exekučné konanie sp. zn. 8Er/1188/1997 malo negatívny dopad na jeho život, zdravie, postavenie v spoločnosti, aj keď

sa jednalo o prvé exekučné konanie vedené voči jeho osobe. Žalobca nepreukázal, že práve toto konanie mu neumožnilo pracovať, podnikáť, že práve týmto konaním sa mu zhoršil zdravotný stav a bol hospitalizovaný v nemocnici. Práve naopak súd poukazuje na správanie žalobcu, proti ktorému sa viedli exekučné konania, ale aj na skutočnosť, že žalobca v základnom konaní proti odporu nepodal odpor, proti upovedomeniu o začatí exekučného konania nepodal námietky, ktoré skutočnosti žalobca nerozporoval. To znamená, že medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody neexistuje priama, bezprostredná a neprerušená príčinná súvislosť.

Žalobca si uplatnil v konaní aj náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 16.000 eur ako ekvivalent 16 rokov neefektívnej činnosti tunajšieho súdu, a to 1.000 eur za každý rok, ako nemajetkovej ujmy spočívajúcej v stave neistoty ohľadne výsledku exekučného konania. Súd je toho názoru, že prieťahy v konaní pre poškodeného môžu znamenať i materiálnu ujmu. Dôsledkom každého porušenia základného práva garantovaného Ústavou Slovenskej republiky je určitá ujma. V prípade nemajetkovej ujmy súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva predpokladá, že existuje silná, hoci vyvrátená domnienka, že roky trvajúce konania na súde môžu mať za následok priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Táto ujma sa predpokladá a nie je ju preto potrebné dokazovať. Ide o psychologickú kategóriu, ktorej hĺbka a rozsah sa ťažko preukazuje a preto sa v základnom rozsahu predpokladá. To znamená, že žalobca nemusí preukazovať psychologickými alebo psychiatrickými posudkami, že u neho došlo k psychickej ujme. Takéto dôkazné prostriedky by mal navrhnúť v prípade, že tvrdí ujmu závažnejšieho rozsahu, teda, že by tvrdil niečo, čo nebýva obvyklým následkom, a je treba, aby existenciu tvrdeného následku, ako i príčinnú súvislosť medzi týmto následkom a porušením práva boli nesporne preukázané /rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017 z 9.5.2018/. Takýto záver vychádza aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá vychádza zo „silnej, ale vyvrátenej domnienky“, že neprimeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy v tomto ohľade v zásade nevyžaduje /rozhodnutie Apicella proti Taliansku/. V tomto smere súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017, ktorý uvádza: „Nesprávnym už bol ale ten postup prvoinštančného súdu, v rámci ktorého súd nechal bez povšimnutia tvrdenia žalobcu, že nemajetková ujma mu vznikla i za stav neistoty ohľadne výsledku konania prebiehajúceho na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/247/2009 (s poukazom na dĺžku trvania tohto súdneho konania), ktorá ujma sa predpokladá, dokazovať ju nie je potrebné, vychádzajúc pritom z eurokonformného výkladu príslušných, na vec sa vzťahujúcich ustanovení ZoZŠ, ktorý je v danom prípade nielen možný, ale aj potrebný.“ Pokiaľ ide o odškodňovanie tejto nemajetkovej ujmy, ako už bolo konštatované vyššie, podľa Európskeho súdu pre ľudské práva je základným východiskom celková dĺžka neprimerane dlhého konania, nie len obdobie jednotlivých prieťahov, či časový rozdiel medzi dĺžkou neprimeranou a riadnou. Počet rokov konania sa násobí ročnou čiastkou, ktorú je možné modifikovať smerom hore alebo dole podľa intenzity naplnenia i prípadných ďalších kritérií, ktoré ale už treba dokazovať, k čomu zo strany žalobcu už nedošlo.

Z rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004 ods. 26 je zrejmé, že ESLP pri určení výšky odškodnenia za porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote (teda bez zbytočných prieťahov) vychádza zo sumy 1.000 až 1.500 eur za jeden rok trvania konania ako základu na určenie celkového zadosťučinenia. Túto sumu však znižuje o 30% v prípade, keď už bolo národnými orgánmi zistené porušenie práva sťažovateľa a ďalej ju upravuje predovšetkým v závislosti na význame predmetu konania pre sťažovateľa, zložitosti veci prejavujúcej sa najmä v počte inštancií súdnej sústavy, v ktorých bola vec prejednávaná a správania sa sťažovateľa, ktorým prispel k celkovej dĺžke konania. S takým spôsobom výpočtu výšky primeraného zadosťučinenia, hoci vo všeobecnej rovine, sa stotožnil aj veľký senát ESLP v rozsudku v tej istej veci z 29.3.2006 ods. 66. Z rozsudku veľkého senátu ESLP v danej veci možno ďalej vyčítať, že ESLP považuje za primerané, ak je vnútroštátnym orgánom priznané poškodenému asi 45% sumy, ktorú by priznal sám /rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017 z 9.5.2018/.

Súdu prvej inštancie sa javilo ako primerané odškodnenie právnej neistoty žalobcu v rámci hladiny životnej úrovne Slovenskej republiky 400 eur za každý žalobcom žiadaný rok neefektívnej činnosti v právnej veci súdu prvej inštancie sp. zn. 8Er/1188/1997. Súd pri určovaní tejto sumy vychádzal z toho, že žalobca bol za prieťahy v konaní odškodnený vo výške 2.500 eur nálezom ÚS SR a zo skutočnosti, že v tomto konaní žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, ktorá skutočnosť spôsobila zamietnutie žaloby v časti náhrady ušlého zisku. Táto suma mohla byť modifikovaná v prospech žalobcu, pokiaľ by žalobca v konaní preukázal negatívny dopad nesprávneho úradného postupu na jeho život, zdravie, prácu a na závažnosť následkov, ktoré mu vznikli v jeho súkromnom živote, v spoločenskom uplatnení. Vzhľadom na uvedené súd žalobu v časti ušlého zisku

zamietol a v časti uplatnenia nemajetkovej ujmy žalobe čiastočne vyhovel a žalobcovi priznal 6.400 eur /400 eur x 16 rokov = 6 400/.

V časti o trovách konania svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 255 a § 262 ods. 2 CSP (zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov), vecne dôvodil, že žalobca si v konaní uplatnil 16.000 eur z titulu nemajetkovej ujmy, 42 360,96 eur z titulu ušlého zisku, 656,94 eur z titulu nákladov v predbežnom prerokovaní nároku, t. j. spolu 59.017,9 eur, žalobcovi bola priznaná suma 6.400 eur, tzv. hrubý úspech žalobcu predstavuje 11% a žalovaného 89%, rozdiel v úspechu oboch procesných strán potom predstavuje prevažný čistý úspech žalovaného v rozsahu rozdielu oboch percentuálnych vyjadrení hrubého úspechu strán, teda 78% (89% - 11%), potom žalovanému prináleží voči žalobcovi podľa § 255 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov konania v rozsahu 78%.

2. Proti tomuto rozsudku v jeho vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok) a v časti náhrady trov konania (III. výrok) podal včas odvolanie žalovaný, s návrhom na jeho zmenu v napadnutej časti zamietnutím žaloby a priznaním mu plnej náhrady trov konania. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP. Vytkol odôvodneniu rozsudku v napadnutej časti jeho nedostatočnosť a nepresvedčivosť. Iba ak je rozhodnutie súdu dostatočne, racionálne a presvedčivo odôvodnené, má verejná moc morálne právo vynucovať jeho rešpektovanie a adresáti rozhodnutia majú morálnu povinnosť ho rešpektovať. Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa javí ako svojvoľné – teda neobhájiteľné, prijaté bez opory v práve a nelegitímne. Povinnosť všeobecných súdov dostatočne a riadne odôvodniť nimi vydané rozhodnutia pramení jednak z Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ako aj z Ústavy SR a Listiny základných práv a slobôd. Citoval čl. 6 ods. 1 Dohovoru. V zmysle ustálenej rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie ESLP vo veci Garcia Ruiz v. Španielsko z 21.1.1999, § 26), ako i Ústavného súdu SR (napr. Nález z 2.8.2007 sp. zn. II. ÚS 410/06), povinnosť súdov dostatočne a presvedčivo odôvodniť súdne rozhodnutie a tejto povinnosti zodpovedajúce právo strán oboznámiť sa s takýmto odôvodnením každého súdneho rozhodnutia, sú imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces. A contrario v prípade, ak súd nedostatočne a nepresvedčivo odôvodní svoje rozhodnutie, dochádza tým k naplneniu hypotézy v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. k porušeniu práva strany na spravodlivý proces v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu. Z hľadiska právnej úpravy civilného sporového konania obsiahnutej v CSP, je odrazom vyššie uvedených skutočností § 220 ods. 1 CSP. Podľa názoru žalovaného je teda v civilnom sporovom konaní povinnosťou súdu sa nielen relevantným spôsobom, dostatočne vysporiadať s vyhodnotením skutkového stavu nastoleného v tom ktorom konaní a jeho následným právnym posúdením, ale taktiež svoje rozhodnutie riadne a presvedčivo odôvodniť. Odôvodnenie napadnutého rozsudku v časti priznania náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 6.400 eur je nedostatočné a zmätočné. Žalovaný v priebehu celého súdneho konania namietal nemožnosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy ZoZŠ za situácie, keď ÚS SR už v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenie. Rovnako argumentovala aj nutnosťou splnenia podmienok podľa ZoZŠ pre prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom obe tieto tvrdenia podporila ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Súd prvej inštancie sa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku vyššie uvedenej procesnej obrane venoval iba veľmi stručne a okrajovo v bode 4., kde uvádza: „Čo sa týka nároku na náhradu nemajetkovej ujmy žalovaný sa vyjadril tak, že túto náhradu nie je možné priznať automaticky.“ Žalovaný zároveň po podaní odvolania zo strany žalobcu zhrnul svoju už prezentovanú argumentáciu a reagoval na všetky tvrdenia žalobcu vo svojom vyjadrení k podaniam žalobcu v odvolacom konaní zo dňa 5.9.2019, pričom súd prvej inštancie túto argumentáciu žalovaného žiadnym spôsobom nezohľadnil, t. z. že ani ju neuviedol medzi tvrdeniami žalovaného v zhrnutí priebehu konania ani sa s ňou nevysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalovaný má za to, že akceptovať judikatúru pritom znamená akceptovať ju ako celok, teda aj s názormi, ktoré nemusia pre rozhodnutie v danej veci vyhovovať, ale súd sa musí s nimi logicky a presvedčivo vysporiadať podľa § 220 ods. 3 CSP, pretože skutočnosť, že súd opomenul pre stranu sporu priaznivú judikatúru, predloženú žalovaným v konaní, sama o sebe významne oslabuje presvedčivosť písomného vyhotovenia jeho rozsudku, taktiež ide o jav, ktorý oslabuje predvídateľnosť súdneho rozhodovania, a preto ju v rozhodovacej praxi súdu nemožno tolerovať.

Žalobca poukazoval na potrebu eurokonformného výkladu právnych predpisov, aj poukazom na rozhodnutia ÚS SR, pri posudzovaní negatívnych následkov konštatovaných prietahov spočívajúcich v tom, že tieto netreba v konaní preukazovať. V tomto prípade žalovaný argumentoval sporovou povahou civilného konania a ustanoveniami ZoZŠ o potrebe unesenia bremena tvrdenia a dôkazného bremena pri posudzovaní negatívnych následkov, pričom rovnako odkazovala na početnú judikatúru, ktorá podporovala jeho právny názor.

Druhou spornou otázkou v konaní bol vzťah primeraného zadosťučinenia priznávaného ÚS SR a náhradou nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ. Žalobcov argument spočíval v tom, že ide o dva samostatné inštitúty, ktoré umožňujú žalobcovi domáhať sa odškodnenia za prieťahy v konaní, a preto je nález ÚS SR zo dňa 19.3.2014, č. k. ÚS 749/2013-32, relevantný iba v časti konštatovaných prieťahov, tak ako to požaduje § 9 ods. 2 ZoZŠ, pričom podľa názoru žalobcu samotné priznanie finančného zadosťučinenia, resp. jeho výška, je už v tomto konaní bezpredmetná. Žalovaný k tomuto prezentoval právny názor, že poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia ÚS SR predstavuje dovŕšenie ochrany porušeného práva, a preto nie je možné v prípade nespokojnosti s priznaným primeraným finančným zadosťučinením domáhať sa úpravy jeho výšky v civilnom konaní podľa ZoZŠ.

Súd sa s vyššie uvedenými otázkami v rámci písomného odôvodnenia nezaoberal a nepodal k nim žiadne stanovisko, iba odkázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave z 9.5.2018 sp. zn. 25Co/45/2017 a rozsudok ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004, pričom otázky takého právneho významu, aké boli predmetom tohto konania, ostali zo strany súdu prvej inštancie nezodpovedané. Uvedené súd prvej inštancie zhrnul v odôvodnení napadnutého rozsudku, „Ďalšie argumenty strán súd považuje pre rozhodnutie vo veci za nerozhodné, bez potreby sa s nimi osobitne vysporiadavať.“ Krajský súd v Trnave pritom už vo svojom prvom rozsudku z 30.10.2019 č. k. 10Co/219/2018-472 v bode 7. odôvodnenia uviedol, že „súd prvej inštancie síce citoval ust. § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ, ale ho nevyložil, nevysporiadal sa s hypotézou tejto právnej normy, neuviedol, či výsledky vykonaného dokazovania umožňujú a prečo podriaďiť uplatnený nárok pod toto hmotnoprávne ustanovenie, neuviedol či a aké dôkazy v tomto smere a za týmto účelom vykonal, čo na ich základe zistil a aké právne závery prijal, chýbal argumentačný základ, ktorý by mohol odvolací súd preskúmať.“ Žalovaný je toho názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie nielen nereflektuje a opomína právnu argumentáciu žalovaného, ale opäť neposkytuje dostatočný argumentačný základ (skutkový ani právny), ktorý by umožňoval jeho preskúmanie v otázke dôvodnosti uplatňovaného nároku. Dokonca s ohľadom na neunesenie dôkazného bremena žalobcom neposkytuje žiaden základ pre prijatie/akceptovanie záveru o vzniku nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s tu prejednávanými prieťahmi v súdnom konaní, ktorú by bolo potrebné saturovať vyplatením sumy 6.400 eur.

Poukázal na zmätočnosť a vnútornú rozporupnosť odôvodnenia napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (v nezanedbateľnej výške), pričom zároveň vo svojom rozsudku uviedol aj nasledovné: „Súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že voči žalobcovi sa viedlo množstvo exekučných konaní od roku 1997 a žalobcovi sa nepodarilo preukázať, že práve exekučné konanie sp. zn. 8Er/1188/1997 malo negatívny dopad na jeho život, zdravie, postavenie v spoločnosti, aj keď sa jednalo o prvé exekučné konanie vedené voči jeho osobe. Žalobca nepreukázal, že práve toto konanie mu neumožnilo pracovať, podnikáť, že práve týmto konaním sa mu zhoršil zdravotný stav a bol hospitalizovaný v nemocnici. Práve naopak súd poukazuje na správanie žalobcu, proti ktorému sa viedli exekučné konania, ale aj na skutočnosť, že žalobca v základnom konaní nepodal odpor, proti upovedomeniu o začatí exekúcie nepodal námietky, ktoré skutočnosti nerozporoval.“ Zmätočnosť a vnútorná rozporupnosť napadnutého rozsudku teda spočíva v tom, že súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania správne konštatoval nepreukázanie žiadneho z dopadov vymedzených v § 17 ods. 3 ZoZŠ, z nepochopiteľných dôvodov mu však náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (v nezanedbateľnej výške) priznal.

Žalovaný je názoru, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu, uvedený v 7. a 8. bode odôvodnenia rozsudku z 30.10.2019 č. k. 10Co/219/2018-472. Súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s prejednacou zásadou civilného sporového konania, v ktorom je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu, nakoľko nepovažoval za potrebné, aby žalobca ani len tvrdil, nieto ešte preukázal vznik nemajetkovej ujmy v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní. Zároveň nedal jasne a zreteľne odpoveď na žiadnu z otázok, ktoré žalovaný uviedol v konaní a zhrnul vyššie v texte odvolania, a preto sa ani nevysporiadal so špecifickými námietkami strán konania. „Viazanosť súdu prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu vyplýva aj z judikatúry odvolacieho súdu, v zmysle ktorej nerešpektovanie právneho názoru vysloveného v rozhodnutí odvolacieho súdu súdom prvého stupňa, je obmedzením účastníka v jeho práve na súdnu ochranu ako aj práva na spravodlivý proces.“ (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obo/2/2014).

Rozhodnutie súdu je nedostatočne odôvodnené, ani len čiastočne nereflektuje procesnú obranu žalovaného, resp. neposkytuje odpovede na otázky, ktoré boli predmetom súdneho konania, a je aj v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu.

Žalovaný poukázal na skutočnosť, že medzi citovanými/aplikovanými ustanoveniami súdom prvej inštancie nie je žiadne, ktoré by sa dotýkalo prvého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu - titulu nároku (zásahy vymedzené v § 5 až 9 zákona). Ak súd prvej inštancie existenciu škodovej udalosti

posudzoval cez ustanovenia Ústavy SR prípadne Dohovoru, ktoré v napadnutom rozsudku cituje, žalovaný toto považuje za nesprávne právne posúdenie veci, keď nárok prejednaný v tejto veci bolo potrebné v plnom rozsahu posúdiť podľa príslušných ust. ZoZŠ.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9.5.2018 sp. zn. 25Co/45/2017 a rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004, podľa ktorých nemajetková ujma vzniká i za stav neistoty ohľadom výsledku konania a že neprímeraná dĺžka konania znamená pre sťažovateľa morálnu ujmu a žiadne dôkazy sa v tomto ohľade nevyžadujú. Žalovaný má za to, že popri nedostatočnom odôvodnení takéhoto rozhodnutia je toto právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie aj nesprávne, pretože predstavuje revíziu rozhodnutia ÚS SR, odporuje kontradiktórnosti civilného sporového konania, nemá oporu v ZoZŠ a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR.

Súd prvej inštancie neaplikoval na vec ustanovenia ZoZŠ čo do ustálenia titulu pre uplatnenie nároku na náhradu škody. Namiesto toho sa rozhodol pre priamu aplikáciu ust. čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru. Pre takýto postup však žalovaný s ohľadom na existenciu relevantných ustanovení ZoZŠ nevidí priestor a túto samotnú skutočnosť považuje za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď súd prvej inštancie v tejto časti neaplikoval na vec správny právny predpis. Tento nesprávny postup súdu sa ďalej premietol aj v samotnom posudzovaní dôvodnosti nároku, kedy sa súd prvej inštancie postavil do pozície ÚS SR (resp. ESLP) a prietahy v konaní a s tým spojený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy posudzoval tak, akoby rozhodoval o sťažnosti. Uvedené vyplýva napríklad aj z nasledujúceho: „Pokiaľ ide o odškodňovanie tejto nemajetkovej ujmy, ako už bolo konštatované vyššie, podľa Európskeho súdu pre ľudské práva je základným východiskom celková dĺžka konania neprímerane dlhého konania, nie len obdobie prietahov, či časový rozdiel medzi dĺžkou neprímeranou a riadnou. Počet rokov konania sa násobí ročnou čiastkou...“. Žalovaný považuje takýto postup za neprípustný a neprijateľný. Prvá chyba vo vyššie citovanej argumentácii je v prijatí záveru, že náhradu nemajetkovej ujmy je možné priznať za celkovú dĺžku konania, t. z. aj za obdobie, ktoré nie je poznačené prietahmi. Toto posúdenie je v priamom rozpore s § 9 ods. 2 ZoZŠ, ktoré umožňuje priznať náhradu škody/nemajetkovej ujmy výlučne za zbytočné prietahy v konaní. Druhá argumentačná chyba súdu prvej inštancie vyplýva z uzurpovania si ZoZŠ nepodloženej a ani nepredpokladanej možnosti akéhosi násobenia počtu rokov ročnou čiastkou, ktorý postup preberá od ESLP, pričom súdom priznaná náhrada nemajetkovej ujmy nemá žiaden podklad v § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ a nekorešponduje ani s vykonaným dokazovaním (k tomu viac v ďalšom texte). K takémuto postupu súdu sa dá uviesť iba jedno. Ak by sa aj súd prvej inštancie mohol stavať do pozície ESLP a posudzovať nárok žalobcu podľa jeho judikatúry, potom by musel dospieť iba k jedinému záveru, že nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 749/2013 z 19.3.2014 bola žalobcovi v plnom rozsahu saturevaná jeho právna neistota ohľadom výsledku konania a nie je žiaden priestor pre ďalšie poskytovanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ.

ÚS SR Nálezom z 19.3.2014 sp. zn. I. ÚS 749/2013 vo veci sťažnosti žalobcu pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8Er 1188/1997 rozhodol, že základné právo žalobcu (a intervenientky) v uvedenom konaní porušené bolo, prikázal Okresnému súdu Galanta, aby vo veci konal bez zbytočných prietahov a žalobcovi priznal finančné zadostučinenie v sume 2.500 eur. ÚS SR na základe svojho zistenia, že postupom Okresného súdu Galanta došlo k porušeniu základného práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, vychádzajúc zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 Dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu, považoval za primerané poskytnutie finančného zadostučinenia žalobcovi vo výške 2.500 eur. ÚS SR v odôvodnení svojho nálezu uvádza: „Vzhľadom na doterajšiu celkovú dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8Er/1188/1997, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti, zohľadniac tiež výšku požadovanej istiny (čo je v hre) ústavný súd považoval priznanie sumy 2.500 EUR každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenáva, že priznanie primeraného finančného zadostučinenia nepredstavuje realizáciu práva priznaného čl. 46 ods. 3 ústavy, t. j. primerané finančné zadostučinenie nemožno stotožňovať s odškodným, s náhradou či už za skutočnú škodu alebo za ušlý zisk.“ Z citovaného je zrejmé, že ÚS SR svojim rozhodnutím mienil konečným spôsobom reparať stav neistoty žalobcu poskytnutím mu finančného zadostučinenia predstavujúceho dovŕšenie ochrany porušeného práva. Zároveň však konštatoval, že pokiaľ ide o skutočnú škodu či ušlý zisk, o takomto nároku nemohlo byť rozhodované. Žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu a z dôvodov, ktoré posudzoval Ústavný súd SR a javí sa, že žalobca podaním žaloby vyjadruje nespokojnosť s rozhodnutím

ÚS SR, ktorý mu namiesto požadovaných 16.000 eur priznal „len“ 2.500 eur. Žalovaný však takýto postup zásadne odmieta, nakoľko ak ÚS SR za primerané považoval odškodniť žalobcu konštatovaním porušenia práva a priznaním sumy 2.500 eur, neexistuje žiadny rozumný dôvod domnievať sa, že žalobcovi patrí za namietané porušenie (totožné ako v ním podanej ústavnej sťažnosti) ďalšia finančná čiastka. Žalobcovi bola dokonca poskytnutá až trojnásobná forma satisfakcie, keď Ústavný súd SR okrem konštatovania porušenia práva a priznania finančného zadosťučinenia prikázal Okresnému súdu Galanta vo veci konať bez zbytočných prieťahov. Takéto odškodnenie žalobcu možno bezpečne považovať za spravodlivé a konečné. Je potrebné opakovane zdôrazniť, že žalobca sa ako sťažovateľ už priznania 16.000 eur raz domáhal a ak bol v tejto časti v konaní o ústavnej sťažnosti len čiastočne úspešný, nemôže táto skutočnosť sama o sebe založiť dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 16.000 eur v inom konaní (podľa ZoZŠ). Priznaním akejkoľvek sumy odškodnenia nemajetkovej ujmy v tomto konaní by došlo k neprípustnej revízii nálezu ÚS SR ako najvyššieho orgánu ochrany ústavnosti v podmienkach Slovenskej republiky. Takýto postup by de facto znamenal nespravodlivosť, neústavnosť a neprípustnú svojvôľu, nech by aj bol motivovaný snahou o dosiahnutie spravodlivosti. Nemožnosť takéhoto postupu konštatoval napr. Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 14Co 53/2015 z 30.1.2018 a sp. zn. 14Co 64/2017 z 21.11.2017. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy za prieťahy v konaní, za ktoré už bolo žalobcovi poskytnuté primerané finančné zadosťučinenie zo strany ÚS SR. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že ÚS SR v konaní o sťažnosti žalobcu na prieťahy v konaní upustil od ústneho pojednávania, oboznámil sa s obsahom sťažnosti, k nej pripojeným písomnostiam a aj s príslušným súdnym spisom, na základe čoho následne konštatoval existenciu prieťahov v konaní a žalobcovi priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 2.500 eur. Z uvedeného je zrejmé, že ÚS SR priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie, nakoľko z objektívnych skutočností prípadu to považoval za potrebné na „dovŕšenie ochrany porušeného základného práva“. Žalobca sa v súdnom konaní obmedzil iba na argumentáciu, že stav neistoty ohľadom výsledku konania a neprimeraná dĺžka konania znamená pre žalobcu morálnu ujmu, ktorú nie je potrebné dokazovať, čo skutkovo zodpovedá vykonaniu totožného dokazovania alebo zisteniu rovnakého stavu, aký bol ustálený Ústavným súdom SR. Za takejto situácie rozhodnutie súdu prvej inštancie o priznaní „dodatočnej“ náhrady nemajetkovej ujmy možno chápať dvomi spôsobmi. Za prvé, že ÚS SR v časti výšky primeraného zadosťučinenia postupoval v rozpore s rozsudkom ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004, čím podľa názoru súdu prvej inštancie prijal nesprávne rozhodnutie. Druhá možnosť ako vnímať rozhodnutie súdu prvej inštancie, spočíva v tom, že ÚS SR síce zohľadnil vyššie uvedený rozsudok ESLP, ale podľa názoru súdu prvej inštancie ÚS SR nesprávne určil primeranosť výšky finančného zadosťučinenia, ktorú následne musel korigovať, resp. uviesť na správnu mieru, tým že žalobcovi priznal ešte 6.400 eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy. V prvom rade všeobecné sudy nemajú právomoc posudzovať rozhodnutia prijaté ÚS SR a toľž nie prijímať také rozhodnutia, ktoré naznačujú odklon Ústavného súdu SR od rozhodnutí ESLP, prípadne revidovať výšku primeraného finančného zadosťučinenia priznanú ÚS SR práve za stav právnej neistoty. Žalovaný citoval čl. 8 a 9 CSP s tým, že ak by aj bola daná možnosť všeobecného súdu rozhodnúť o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zbytočných prieťahoch v konaní podľa ZoZŠ po tom, čo už bolo priznané zadosťučinenie nálezom Ústavného súdu SR, takýto postup je možný len pri zohľadnení špecifik a podmienok stanovených samotným ZoZŠ, ktorý ustanovuje základné všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za nemajetkovú ujmu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2/vznik nemajetkovej ujmy, 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou nemajetkovou ujmu. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne, inak zodpovednosť štátu nevzniká. Okrem uvedeného tieto podmienky musia byť v súdnom konaní náležite preukázané, nakoľko len pravdepodobný záver o ich splnení, príp. splnení len niektorej z nich je nepostačujúci. Požiadavka na kumulatívne splnenie podmienok vzniku zodpovednosti štátu vedie k tomu, že ak nie je splnená čo i len jedna z nich, nároku na náhradu škody nemožno vyhovieť bez ohľadu na to, že sú splnené podmienky ostatné. Žalobca v konaní o nároku na náhradu škody podľa ZoZŠ nesie dôkazné bremeno, keďže je povinný preukázať všetky skutočnosti odôvodňujúce priznanie nároku na náhradu škody, t. j. preukázať splnenie zákonných podmienok vzniku nároku na náhradu škody. Z § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ možno jednoznačne, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok, pričom prípustnosť peňažnej satisfakcie je opodstatnená tam, kde 1/ konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a 2/ kde zmenšenie a vyvázenie spôsobenej nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inak, ako cestou

zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia. V civilnom sporovom konaní je práve žalobca povinný preukázať vznik ujmy, ktorá je v zmysle konštantnej judikatúry považovaná za ujmu vzniknutú v inej, ako majetkovej sfére poškodeného, pričom cieľom poskytnutia finančnej satisfakcie nie je navrátenie do pôvodného stavu alebo poskytnutie peňažného zadosťučinenia, ale predstavuje určité spravodlivé zmiernenie následkov protiprávneho stavu. Žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co 129/2014-116 z 21.5.2014, v ktorom súd uviedol, že „zákonodarca pri existujúcej právnej úprave všeobecnému súdu neposkytol oprávnenie na poskytnutie primeranej nemajetkovej ujmy len pri konštatovaní porušenia práva navrhovateľa bez negatívneho prejavu v jeho sfére, a to na rozdiel od čl. 127 Ústavy SR relevantného pre Ústavný súd SR.“ Označeným záverom Krajský súd v Bratislave deklaroval, že podmienky pre poskytnutie odškodnenia v konaní o nároku podľa ZoZŠ a v konaní pred ÚS SR, resp. ESLP sú odlišné, keď v konaní o nároku podľa ZoZŠ je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy, pričom musí preukázať konkrétny negatívny prejav nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére. Rovnako, v skutkovo obdobnom prípade, Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí č. k. 2Co 240/2016-256 z 30.5.2018, konštatoval, že: „je správny aj záver súdu prvej inštancie, že žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu okresného súdu (zbytočné prieskumy pozn. žalovanej) vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre ich určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného.“ V tejto súvislosti sa žiada upriamiť pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že v danej veci sa uskutočnili celkom 4 pojednávania, na ktorých mal žalobca priestor tvrdiť a preukázať vznik nemajetkovej ujmy, ktorej náhradu by bolo potrebné saturovať v peňažnej podobe, a to nad rámec „odškodnenia“, ktoré bolo žalobcovi vyplatené už v nadväznosti na nález Ústavného súdu SR, pričom táto možnosť ostala zo strany žalobcu nevyužitá.

V predmetnom konaní, ktoré nepochybne je konaním sporovým, nedošlo v žiadnom smere k preukázaniu vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, keď žalobca nepovažoval za potrebné vo veci ani len vypovedať, tobôž navrhovať dôkazy, ktoré by sa preukazovania vzniku nemajetkovej ujmy dotýkali. Za daného stavu nemožno podľa názoru žalovaného v žiadnom prípade uvažovať o poskytnutí ďalšej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď žalobca nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu na preukázanie jej vzniku, čím neposkytol súdu prvej inštancie žiadnu možnosť na úvahy korelujúce so znením § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ. V tomto smere žalovaná opätovne poukazuje na už vyššie citované odôvodnenie napadnutého rozsudku.

Súd prvej inštancie pri svojom rozhodnutí inšpirovať sa rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 9.5.2018, sp. zn. 25Co/45/2017 a rozsudkom ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004 a priznať náhradu nemajetkovej ujmy v civilnom sporovom konaní podľa ZoZŠ iba na základe prezumovaných následkov bez potreby ich dokázania (v tomto prípade absentuje aj ich samotné tvrdenie), opomenul rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít. Potreba preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v žalobcom tvrdenom rozsahu, v konaniach v zmysle ZoZŠ, vychádzajúca prvotne z kontradiktórnej povahy civilného sporového konania a zo zákonom stanovených podmienok pre jej priznanie, bola deklarovaná napríklad uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 273/2013 z 29.5.2014, v ktorom Najvyšší súd SR považoval za správny záver súdov nižšieho stupňa, keď na margo ich rozhodnutí uviedol: „Zhodli sa na tom, že žalobkyňa v konaní dostatočne spoľahlivo nepreukázala dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázala rozsah nepriaznivých následkov, ktoré jej mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri vybavovaní sťažnosti vzniknúť, a jej všeobecné tvrdenia v tomto smere zostali v konaní dôkazne nepodložené. Pokiaľ žalobkyňa v odvolacom konaní zotrvala na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti časti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľky (žalobkyne).“ Potrebu preukázania existencie nemajetkovej ujmy v konaní o náhradu škody podľa ZoZŠ konštatoval aj ÚS SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 1/2012 z 12.1.2012 kde uvádza: „Rovnako je podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný právny názor krajského súdu, v zmysle ktorého „Dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky stíha výlučne poškodeného“...“ Žalovaný už vyššie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 30.5.2018 č. k. 2Co/240/2016-256, o potrebe preukázania splnenia zákonných podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, pričom na tomto

mieste poukazuje na skutočnosť, že toto rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave bolo posudzované ÚS SR v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 285/2018, kde bola vyslovená ústavná udržateľnosť predmetného rozhodnutia, nakoľko ústavnú sťažnosť proti predmetnému rozsudku ÚS SR odmietol z dôvodov zjavnej neopodstatnenosti.

Z uznesenia ÚS SR z 15.8.2018 č. k. I. ÚS 285/2018-18 vyplýva, že toto uznesenie bolo vydané po rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9.5.2018 sp. zn. 25Co/45/2017, z ktorého čerpal súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku, a teda je vydané nie len Ústavným súdom SR, ale je aj z časového hľadiska relevantnejšie.

Vo vzťahu k nemožnosti aplikácie rozsudku ESLP vo veci Apicella vs. Taliansko na vec žalobcu, žalovaný poukázal na už citovaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co 240/2016 z 30.5.2018, ktorý obstál aj v ústavnom prieskume. V obdobnom prípade k aplikácii záverov Veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Apicella vs. Taliansko tento súd uvádza: „V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v citovanom rozsudku ESLP za prietahy v konaní, je morálnou ujmu, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu...Iná situácia nastáva pri aplikácii zákona č. 514/2003 Z. z., čiže pri preukazovaní nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného...“. Nakoľko závery prezentované v rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave z 30.5.2018 č. k. 2Co 240/2016-256, boli správne a natoľko precízne formulované, ÚS SR v bode 18. odôvodnenia uznesenia zo dňa 15.8.2018, č. k. I. ÚS 285/2018-18 uviedol, že „v celom rozsahu odkazuje na veľmi podrobne a vyčerpávajúce odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu“. Z uvedeného vyplýva, že štát nesie zodpovednosť za vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v prípade, ak žalobca v civilnom sporovom konaní v intenciách ZoZŠ unesie dôkazné bremeno a teda preukáže kumulatívne naplnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, medzi ktoré patrí aj existencia samotnej ujmy, náhrady ktorej sa žalobca domáha. V konečnom dôsledku rovnako musí žalobca preukazovať aj vznik majetkovej škody a niet žiadneho zákonného podkladu pre záver, že v prípade nemajetkovej ujmy by mali byť podmienky pre priznanie jej náhrady odlišné.

Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a inštitút náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ZoZŠ nie sú voľne zameniteľnými inštitútmi, a to predovšetkým z pohľadu podmienok ustanovených pre ich priznanie, ako aj z dôvodu vylúčenia kolízie právomoci medzi ústavným a všeobecným súdom. Kým podmienky pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sú určené voľne, resp. určené nie sú vôbec (viď formuláciu „ústavný súd môže priznať“), v prípade nároku podľa ust. § 17 ods. 2 ZoZŠ musí byť preukázaná ujma, skutočnosť, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, a skutočnosť, že ujmu nie je možné uspokojiť (odstrániť) inak. Okrem uvedeného v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ, je súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ak je samozrejme preukázaný jej vznik, povinný prihliadať na určité kritéria (§ 17 ods. 3 a 4 ZoZŠ), ktoré majú predstavovať konkrétne a preskúmateľné hľadiská vychádzajúce z objektívne zisteného skutočného stavu veci. Ako žalovaný podrobne uviedol vyššie, preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy v konaniach v intenciách ZoZŠ je imanentným predpokladom úspechu žalobcu v takomto kompenzačnom konaní. ZoZŠ nerozlišuje nemajetkovú ujmu podľa povahy. Uvedené teda platí aj pri nemajetkovej ujme spočívajúcej v „stave právnej neistoty“ spôsobenom dĺžkou konania, ktorej náhrady sa okrem iného domáha žalobca. Konštantná súdna prax, vrátane citovaného uznesenia Najvyššieho súdu SR a uznesenia ÚS SR názor žalovaného potvrdzuje.

Zhrnúc doposiaľ uvedené je podľa názoru žalovaného nepochybné, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil, čím porušil právo žalovaného na spravodlivý proces a rovnako vec nesprávne právne posúdil, nakoľko priznal náhradu nemajetkovej ujmy i keď ju žalobca netvrdil ani nepreukázal, čím nielenže zrevidoval rozhodnutie ÚS SR, poprel zásadu kontradiktórnosti civilného sporového konania, rozhodol v rozpore so ZoZŠ, ale rozhodol aj v rozpore s konštantnou súdnou praxou, čo predstavuje naplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP.

3. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že navrhol napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť ako vecne i právne správny, spravodlivý a argumentačne odôvodnený. Pokiaľ žalovaný argumentuje, že žalobca nepodal voči platobnému rozkazu odpor a voči iniciovanej exekúcii nebrojil abruptne, ide z právneho hľadiska o informačný šum. Kritérium udržateľnosti exekučného titulu skúmal príslušný súd a dospel k jasnému a jednoznačnému záveru. Voči žalobcovi bola od r. 1997 do januára 2014 vedená súdna exekúcia na báze platobného rozkazu. Hrubo nezákonná, ba priamo protiústavná

činnosť Okresného súdu v Galante (OS v Galante bol pri vyhodnotení podmienok exekúcie, pri jej vedení a celkovo pri organizovaní svojej práce nekonceptný, procesne neefektívny a pracoval so značnými „hluchými“ dobami, čo viedlo k celkovo ústavne neakceptovateľnej dĺžke procesu) dokumentuje Nález Ústavného súdu SR č. k. I. ÚS 749/2013 z 19.3.2014. Je nespochybniteľným faktom, že od r. 1997 prakticky do septembra 2014 (dňa zrušenia inkriminovanej exekúcie) nemohol žalobca slobodne disponovať svojím majetkom, bol sedemnášť rokov (!) úplne zablokovaný v prípadnej zamestnaneckej, no najmä novej podnikateľskej aktivite, reálne sa ocitol na pokraji bankrotu, nemohol nakupovať čo by potreboval k výkonu samostatnej zárobkovej činnosti, nemohol nič produkovať a v očiach svojich dovtedajších obchodných partnerov sa stal nedôveryhodným, insolventným subjektom. V čase začatia exekúcie (v r. 1997) išlo o mladého 25-ročného muža, ktorý len vstupoval do života, žil u svojej mamy v malom trojizbovom byte v E., jeho situácia „dlžníka“ sa stala takpovediac všeobecne známou, nemal žiadnu reálnu možnosť tomu čeliť a v porovnaní so štátom zaštiteným exekútorom všetky jeho vysvetľovania samozrejme vyznievali ako výhovorky. V trvalom strese /v r. 2005/ ochorel – prejavilo sa poškodením tzv. trojklaného nervu. Približne tri mesiace mal až výrazne zdeformovanú tvár, musel byť hospitalizovaný, čo samozrejme ešte viac sťažilo jeho život, návrat chorobných prejavov pritom nemožno z medicínskeho hľadiska vylúčiť. Argumentáciu žalovaného, že žalobca ničím nebol poškodený a nijako neutrpel, preto treba odmietnuť.

Neslobodno tolerovať insinuáciu žalovaného, resp. si ju osvojiť, že nárok poškodeného subjektu uplatnený voči štátu/justícii vylučuje už z pozície ÚS SR poškodenej osobe vyplatené finančné zadosťučinenie (priznané podľa § 56 ods. 4 zák. č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov, aktuálne podľa § 135 zák. č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky). Výplatu primeraného finančného zadosťučinenia podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky nemožno stotožňovať s nárokom na náhradu škody vyplývajúcu zo ZoZŠ. K tomu existuje jasné a nespochybnené Uznesenie ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 117/2013 z 28.2.2013. ÚS SR pritom už konštatoval, že za porušenie základného práva prerokovať vec bez zbytočných prieťahov zodpovedá konkrétny všeobecný súd, ktorého pasivita sa namieta, a nie Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti. Ide teda o úplne iné konanie a medzi úplne inými účastníkmi. ÚS SR nerozhoduje o nárokoch na náhradu škody (vrátane ušlého zisku a nemajetkovej ujmy) spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami štátnych orgánov - I. ÚS 6/1994, obdobne II. ÚS 30/2000, III. ÚS 67/2000, resp. I. ÚS 319/2011. Žalovaný rozsudku OS v Galante sp. zn. 10 C 318/2015 z 26.10.2020 oponuje, že tému odškodňovania nezákonností v činnosti verejnej moci/justície upravuje výlučne ZoZŠ a odkaz na normy Ústavy SR údajne nie je možný. Ide o ďalší právne neudržateľný argument žalovanej procesnej strany: odškodnenie osoby, trpiacej prieťahmi v činnosti všeobecného súdnictva (až extrémneho rozsahu), priamo vyplýva z čl. 36 ods. 3 Listiny, čo našlo svoje vyjadrenie v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a v ZoZŠ. Tento nástroj práva má ísť cestou restoratívnej intervencie (pod krédom *une réparation prompte et éclatante*). Úspech pokusu žalovaného „osekať“ toto právo by znefunkčnil v podmienkach Slovenska prijatý odškodňovací mechanizmus. V rezultáte by išlo o priame *denegatio iustitiae*. Znakom právneho štátu je pritom princíp výslovného a jednoznačného zákazu *denegatio iustitiae*, ktorý vyplýva aj z princípu práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd). Vychádzajúc z tohto základného princípu výkonu spravodlivosti treba konštatovať, že v rozpore s ním by bol taký výklad zákona, ktorý by znemožňoval nárok garantovaný hmotným právom presadiť prostredníctvom oprávnených orgánov - uznesenie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 464/2011 z 20.10.2011. Žiadny súdny enunziát nesmie vyvolať taký právny následok, ktorý by v podobe zákonodarcom vydanéj právnej normy bol per se ústavno-právne nonkonformný. Tento princíp je v ústavno-právnej teórii pomenovaný ako „Schumannova veta“. Inými slovami: spôsob výkladu právnej normy bude v každom konkrétnom prípade ústavne konformný len vtedy, ak a/ ani jeho zovšeobecnenie do podoby normatívneho pravidla (ktoré by bolo súčasťou tak formulovanej všeobecne záväznej právnej normy), ad b/ ani následné uplatňovanie nevyvolá v obdobných situáciách porušenie základných práv. Uplatňovanie tohto princípu pri posudzovaní ústavnosti výkladu právnej normy teda zabezpečuje, aby sa „neschvaľoval“ ako ústavne súladný taký spôsob výkladu právnej normy, použitie ktorého by viedlo k porušeniu ústavou garantovaných základných práv. Konzistentnosť a právnu istotu pri uplatňovaní základných ústavných práv zo strany orgánov verejnej moci zabezpečuje používanie čl. 152 ods. 4 Ústavy SR (každú právnu normu je nevyhnutné interpretovať a aplikovať konformne s ústavou). Nikto nesmie ignorovať skutočnosť, že podľa čl. 36 odst. 3 cit. Listiny a čl. 46 ods. 3 Ústavy SR má každý právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Rovnakú kvalitu majú pravidlá obsiahnuté v Charte základných práv Európskej únie. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom (vrátane práva na vyplatenie nemajetkovej ujmy) je ústavne zaručeným základným právom. Dôraz, aký

Ústava SR kladie na požiadavku prerokovania veci bez zbytočných prietahov, možno vyzdvihnúť aj pokiaľ ide o tú skutočnosť, že v čl. 46 ods. 3, teda v rámci úpravy práva na súdnu a inú právnu ochranu v siedmom oddiele druhej hlavy, do ktorej patrí aj čl. 48 ods. 2, bolo na ústavné právo povýšené právo "na náhradu škody spôsobenej (...) nesprávnym úradným postupom" - nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 39/2000 z 24.10.2000, tiež Nález ÚS ČR sp. zn. I. ÚS 4227/2012 z 12.5.2014.

K otázke vzniku nemajetkovej ujmy a dôkazného bremena na strane žalobcu /postihnutého nezákonnosťou v činnosti justície/ uviedol, že nie je dosť dobre zrejmé, čo MS SR (zastupujúce Slovenskú republiku) skutočne nechápe a čo mieni bojkotovať. MS SR mieni vedome a cielene ignorovať eurokonformnú požiadavku, že v sporoch daného druhu sa vznik nemajetkovej ujmy na strane subjektu postihnutého prietahmi v súdnom procese prezumuje, čiže fakt, že pri súdnom rozhodovaní treba vychádzať zo silnej, hoci vyvrátiteľnej domnienky (strong but rebuttable presumption), že neprimeraná dĺžka súdneho procesu znamená pre účastníka morálnu ujmu a v tomto ohľade sa nevyžadujú žiadne dôkazy zo strany žalobcu? Jurisdikčnú bázu v otázke domnienky že neprimeraná dĺžka súdneho procesu ušetrila účastníkovi morálnu/nemajetkovú ujmu tvorí mimoriadne inštruktážny rozsudok v kauze p. Angeliny Apicella proti Taliansku (Application no. 64890/01), v ktorom ESLP jasne formuloval: východiskom môže byť pevná, hoci vyvrátiteľná domnienka, že neprimeraná dĺžka konania spôsobuje morálnu ujmu. ESLP pripúšťa že v určitých prípadoch dĺžka konania spôsobuje len nepatrnú ujmu, alebo ujma vôbec nemusí vzniknúť. ESLP teda necháva na štáte (zodpovednom za prietahy v práci svojho všeobecného súdnictva), aby domnienku vyvrátil. Vnútroštátny súd samozrejme musí svoje rozhodnutie o satisfakcii podložiť dostatočným odôvodnením. ESLP je pripravený aj akceptovať aby štát/škodca priznával ako zadosťučinenie čiastky síce nižšie ako stanovené ESLP, no nie neprimerane nízke [k tomu rozsudok ESLP v kauze C. F. proti Slovensku (Application no. 67299/01)]. Slovenská republika už v r. 2003-2004 iniciatívne vstúpila do spomenutého procesu v kauze p. Angeliny Apicella proti Taliansku ako vedľajší účastník. Je v tomto kontexte potom pozoruhodné vnímať slová slovenskej Vlády (prednesené v marci 2006): slovenská vláda oceňuje snahu ESLP o upresnenie kritérií na určovanie čiastok náhrady za morálnu ujmu. Dodáva, že úvahy, z ktorých ESLP vychádza, mali by byť súčasťou ním vydávaných rozhodnutí. Len tak sa stanú jasným návodom pre vnútroštátne súdy, ktoré rozhodujú o čiastkach vyplácaných z titulu morálnej ujmy spôsobenej prietahmi v konaní. Slovenská vláda považuje za nemožné previesť všetky tieto aspekty do čísiel alebo obsiahnuť všetky situácie, ktoré môžu nastať. Slovenská vláda neočakáva od ESLP, že vypracuje presný vzorec pre výpočet čiastky, ktorá bude priznaná za morálnu ujmu v dôsledku pomalosti konania, ani že stanoví presné čiastky. Slovenská vláda považuje za dôležitejšie, aby ESLP vo svojich rozhodnutiach dostatočne odôvodnil spôsob, ako budú kritériá používané pri posudzovaní primeranosti dĺžky konania a následne zohľadnené pri stanovení čiastky poskytnutej za morálnu ujmu v dôsledku prietahov v konaní. Sťažovateľom by mala byť v porovnateľných prípadoch priznaná rovnaká čiastka.

Integrálnou súčasťou zisťovania skutkového stavu a hodnotenia dôkazov je aj otázka posudzovania dôkazného bremena. Nejde však o právne posudzovanie veci, ktorým treba rozumieť hmotnoprávne posúdenie kauzy (subsumpciu) - nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 400/09 zo 6.5.2010. Takto ÚS SR vidí právnu úpravu dokazovania aj v uznesení I. ÚS 52/2003 z 12.3.2003. Patrí chvála slovenskému zákonodarcovi, že implementoval do nového CSP (in concreto čl. 3 a čl. 4) to, čo bráni dezinterpretácii práva. Treba vnímať, že riešenie situácie žalobcu má svoje jadro v rovine interpretácie toho, čo je procesne ťažiskové. Hmotnoprávna situácia je jasná. Diskusia o tom, že aký negatívny dopad mohlo alebo malo mať na pôde OS GA od r. 1997 do septembra 2014 pod č. k. 8 Er 1188/1997, šestnásť ročné exekučné konanie - pritom skutkovo i právne relatívne jednoduché - súdne konanie, je kontraproduktívna. Dôkazné bremeno - vo vzťahu k utrpenej nemajetkovej ujme - ležiace na pleciah žalobcu (postihnutého extrémnymi súdnymi prietahmi) by dokonale „vyhlodalo“ tú myšlienku, ktorú sleduje ESLP pri svojich rozhodnutiach o práve podľa čl. 36 ods. 3 cit. Listiny. Otázka koho, v akom smere a akou „váhou“ zaťažuje dôkazné bremeno, je predsa rýdzou otázkou civilistickej procesualistiky.

MS SR nemá možnosť neuznať (z pozície ESLP zavedenú) silnú, hoci vyvrátiteľnú domnienku (strong but rebuttable presumption) o tom, že neprimeraná dĺžka súdneho procesu znamená pre účastníka morálnu ujmu a že v tomto ohľade sa nevyžadujú žiadne dôkazy. SR nedosiahla žiadny iný, alebo opačný výklad komunitárneho práva z pozície súdneho dvora EU a kým sa tak nestane, je ním viazaná. Žalobca poukázal na závery nálezu ÚS ČR sp. zn. II. ÚS 19/2016 z 1.8.2016. Pripustiť i to, že do účinnosti CSP mohla byť (hypoteticky) vedená „debata“ o relevancii a konzekvenciách spomenutej (z pozície ESLP zavedenej) silnej, hoci vyvrátiteľnej domnienke (strong but rebuttable presumption), že neprimeraná dĺžka súdneho procesu znamená pre účastníka morálnu ujmu a že v tomto ohľade sa nevyžadujú žiadne dôkazy. Článok 3 CSP definitívne odstránil akékoľvek pochybnosti: každé ustanovenie CSP je potrebné vykladať v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva! K otázke aplikovania procesno-

právne silnej domnienky v súdnom konaní (v spore voči štátu podľa noriem slovenského ZoZŠ), že prieťahy (až extrémneho charakteru) - neprimeraná dĺžka súdneho procesu - majú per se za následok morálnu ujmu účastníka dnes je a ostáva pravdou, že pri právne korektnom, správnom uplatnení komunitárneho práva niet priestoru pre rozumné pochybnosti. Na tomto mieste treba ale upozorniť, že celkový postoj štátu/MS SR nesie badateľný znak: ide o snahu unaviť žalobcov, ba až odradiť. Činnosť ESLP, ktorý dlhé roky a opakovane odsudzuje Slovenskú republiku k výplate satisfakcií za súdne prieťahy, je z pozície Slovenskej republiky zjavne chápaná ako „prijateľné zlo“. Treba poznať ako sa k účinnosti českého kompenzačného prostriedku už dávnejšie vyjadril ESLP napr. v kauze C. proti Českej republike (Application no. 53341/99). Českej republike vytýkal ESLP, že prieťahmi v súdnych konaniach postihnuté osoby nemajú reálnu možnosť dosiahnuť kompenzáciu utrpenej nemajetkovej ujmy. Vláda ČR sa snažila ESLP presvedčiť, že náhrada imateriálnej ujmy je možná aj prostredníctvom zákona č. 82/1998 Sb. (vo vtedajšom znení). Na podporu svojho tvrdenia ale nemohla predložiť čo i len jeden jediný prípad kedy sa tak stalo. K podobnému záveru dospel ESLP aj vo veci C. proti Slovensku (Application no. 47804/99), keď posudzoval možnosť žiadať kompenzáciu nemateriálnej ujmy v peniazoch pri použití noriem vtedajšieho zákona č. 58/1969 Zb., o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Bolo by všestranne poučné, aby SR/MS SR predviedlo ako má vyzerat' „priečhodná“ žaloba o satisfakciu v prípade súdnych prieťahov. Všetci by sme sa radi začítali do uznanlivého dobrovoľného prejavu zo strany SR/MS SR. Istotne by ale už dnes bolo vhodné aby MS SR (činné v mene SR) postavilo do popredia sentenciu „... pretože aj pre oblasť procesného práva platí všeobecná právna zásada „male enim iure nostro uti non debemus“ („nemáme zneužívat' svoje právo“ – Gai. Institutiones 1, 53), javí sa postup žalovanej SR ako odporujúci tejto zásade ... cit. z uznesenia NS SR č. 6 Cdo 193/2011 z 25.4.2012 (ktoré potvrdilo korektnosť a slušnosť priznávat' nemajetkovú ujmu pri nesprávnom úradnom postupe verejnej moci).

Odvolaie žalovaného je argumentačne inkonzistentné, vnútorne protirečivé, a badať, že za tým stojí nekorektná snaha žalovaného dostať sa do pozície subjektu, nezodpovedajúceho za nezákonnosť justície bez ohľadu na konkrétnu kauzu jednotlivca. Náhrada škody z titulu nesprávneho úradného postupu sa uplatňuje samostatne v občianskoprávnej rovine. Občiansky zákonník je prezentný len subsidiárne. Ak by však jeho normy mali/mohli „sprísňovat'“ či vylučovat' priečhodnosť zásadného odškodňovania osôb postihnutých nesprávnym úradným postupom: teda napr. prieťahmi v súdnom konaní, tak čl. 154c Ústavy SR takej aplikácii O.z. priamo zabraňuje. Existuje právna istota: ňou je nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodovaním justície ako aj ... nárok na kompenzáciu majetkovej i nemajetkovej ujmy. Vychádzajúc zo zásady prednosti práva Európskej únie nielen všeobecné súdy, ale všetky orgány verejnej moci, sú povinné z úradnej moci dokonca nepoužiť vnútroštátne právo, ktoré by prípadne odporovalo právu Európskej únie, pričom všeobecné súdy majú navyše možnosť overiť si takýto právny názor predložením prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL. ÚS 3/09 z 26.1.2011) Áno: všeobecný slovenský súd, ktorý má právomoc vo veci (na báze ZoZŠ konať, má právomoc posúdiť aj to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa dôkaz zabezpečí; jeho postup pri vykonávaní dokazovania nemôže však byť svojvoľný a neodôvodnený - Nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 100/2014 z 23.5.2014. Nezávislosť sudcov pri výkone súdnictva nemôže byť však ponímaná absolútne, ale má byť „v službách“ nestranného a spravodlivého rozhodovania. Viazanosť sudcu zákonom podľa čl. 144 ods. 1 Ústavy SR odkazuje nielen na právny poriadok ako ohraničenú množinu právnych noriem, ale aj na ich poňatie ako súčasť ústavného poriadku, čo znamená, že sudca pri výkone svojej rozhodovacej právomoci musí dbať na materiálne i formálne normy plynúce z Ústavy Slovenskej republiky - uznesenie ÚS SR sp. zn. III. ÚS 386/2012 z 23.8.2012. S tým skvele harmonizujú čl. 3 a čl. 4 CSP: Mantinely dnes teda predstavujú znenia čl. 3 a čl. 4 CSP o nutnosti nájsť čo najspravodlivejší modus pre usporiadanie záležitosti, dokonca až podľa vrcholných pravidiel medzinárodných konvencií, ktorými je Slovenská republika viazaná. Pritom interpretácia právnej normy, ktorá nezodpovedá všeobecne akceptovaným štandardom právneho výkladu, je ústavne neakceptovateľná (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 403/2010 z 3.3.2011).

Neslobodno ignorovat' záväzný právny názor NS SR, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za ním spôsobenú škodu odpovedá, aby každá ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu bola odčinená (k tomu rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 z 18.8.2010). Ignorantstvo by dokonca prelamovalo kategorický imperatív čl. 2 CSP: každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít. Sentencia z rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 4739/2009 z 15. 12. 2010: „případná úvaha soudu o možnosti přiznat nižší (nepřiznat žádné) odškodnění za porušení práva zaručeného čl. 6 odst. 1 cit. Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, než jaké by

přiznal Evropský soud pro lidská práva by byla chybná“, je neotrasiteľná. Táto zásadná myšlienka je súčasne esenciou žaloby podanej žalobcom, ako aj tohto podania: každá ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu musí byť odčinená.

4. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „O.s.p.“), keďže podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a podľa ods. 2 vety prvej rovnakého ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), stranou, v ktorej neprospech bol rozsudok vydaný (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti (jeho I. a III. výrok) v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok (§ 380 ods. 2 CSP), ktoré ale nezistil, súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli odvolacieho súdu a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti (v I. a III. výroku) vo výroku vecne správny a je dôvodné ho potvrdiť.

5. V poradí prvým rozsudkom súdu prvej inštancie – rozsudkom Okresného súdu Galanta zo 16. apríla 2018 č. k. 10C/318/2015-300 súd prvej inštancie: I. žalobu zamietol; II. návrh na prerušenie konania zamietol; III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania, ktorú sumu určenú samostatným uznesením je povinný zaplatiť žalobca žalovanému do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania.

Na základe odvolania žalobcu proti prvému rozsudku súdu prvej inštancie, (v poradí prvým) rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 30. októbra 2019 č. k. 10Co/219/2018-472, odvolací súd rozhodol: I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zamietajúcej žalobu o zaplatenie ušlého zisku v sume 38.830,84 eur a o zaplatenie náhrady nákladov v sume 656,94 eur spojených s predbežným prerokovaním nároku žalobcu na náhradu škody potvrdil s tým, že nariaďuje súdu prvej inštancie opravu úvodnej časti napadnutého rozsudku správnym označením žalovaného a splnomocnenkyne žalobcu i intervenientky. II. v napadnutej časti zamietajúcej žalobu o zaplatenie ušlého zisku v sume 3.530,12 eur a o zaplatenie nemajetkovej ujmy 16.000 eur a v napadnutej časti náhrady trov konania rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom konania tak zostalo zaplatenie ušlého zisku v sume 3.530,12 eur a zaplatenie nemajetkovej ujmy 16.000 eur.

V poradí druhým, tentoraz napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie – rozsudkom Okresného súdu Galanta z 26. októbra 2020 č. k. 10C/318/2015-525 súd prvej inštancie: I. žalovanému uložil povinnosť žalobcovi zaplatiť 6 400 eur do 30 dní od právoplatnosti rozsudku; II. v ostatnej časti žalobu zamietol; III. žalovanému priznal náhradu trov konania v rozsahu 78%.

Žalovaný včasným riadne odôvodneným odvolaním napadol v poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie iba v jeho I. a III. výroku.

Odvolací súd (v poradí druhým) rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 25.2.2022 pod č. k. 10Co/11/2021-591 rozhodol tak, že I. rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok) a v časti náhrady trov konania (III. výrok) potvrdil; II. žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu. III. intervenientovi náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal.

Proti uvedenému (v poradí druhému) rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej len „dovolateľ“) dovolanie, ktorého prípustnosť vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Namietal porušenie zásady kontradiktórnosti a rovnosti strán, ako aj porušenie zákazu prekvapivého rozhodnutia. Argumentoval tým, že odvolací súd (a pred ním aj súd prvej inštancie) svojím procesným postupom porušil zásadu rovnosti strán sporu, keď jednostranne akceptoval všetky tvrdenia žalobcu, ktoré následne vyhodnotil ako dôkazy v rozpore s príslušnými ustanoveniami CSP, pričom argumentáciu žalovaného odignoroval. Tým, že odvolací súd bezo zvyšku akceptoval skutkové tvrdenia žalobcu o vzniku nemajetkovej ujmy, vyhodnotil ich ako preukázané, bez unesenia dôkazného bremena a za tohto

skutkového stavu priznal žalobcovi nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 6 400 eur, porušil zásadu kontradiktórnosti civilného konania a poprel rovnosť strán sporu v jeho neprospech. Žalobca v konaní predložil listiny, ktoré preukazovali existenciu prieťahov v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 8Er/1188/1997, avšak na podporu svojich tvrdení o vzniku nemajetkovej ujmy priložil iba prepúšťaciu správu zo 7.9.2005, z ktorej žiadnym spôsobom nevyplývala príčina zdravotných komplikácií žalobcu a teda ani súvis s exekučným konaním. Podľa názoru dovolateľa, odvolací súd zmätočne a nedostatočne odôvodnil napadnutý rozsudok, nevysporiadal sa s rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a so zásadnými námietkami žalovaného prezentovanými v jeho odvolaní. V odvolaní výslovne uviedol ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) a to uznesenie z 29.5.2014 sp. zn. 2Cdo/273/2013, ako aj uznesenia ústavného súdu z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012, z 15.8.2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018, ktorými preukazoval nedôvodnosť žalobcovho nároku a nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti za škodu žalovaného. K uplatnenej procesnej obrane odvolací súd nezaujal žiadne stanovisko. Nedôvodnosť mala ďalej spočívať aj v odôvodnení výšky priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, pričom dovolateľ nesúhlasil s tvrdením odvolacieho súdu, že namietaná zmätočnosť a vnútorná rozporupnosť odôvodnenia sa mala týkať odôvodnenia ušlého zisku. Uvedené tvrdenie považoval za fabuláciu s odkazom na uplatnenú argumentáciu v odvolaní, preto považoval dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP za dôvodný. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP dovolateľ dôvodil, že rozhodnutie odvolacieho súdu v časti nároku na náhradu nemajetkovej ujmy záviselo od vyriešenia právnych otázok, s ktorými sa odvolací súd v rozhodnutí síce zaoberal, avšak s nesprávnym záverom, ktorým sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Podľa názoru dovolateľa, odvolací súd v napadnutom rozsudku vyriešil nesprávne právnu otázku vzniku nemajetkovej ujmy, výšku jej náhrady, ako aj otázku existencie príčinnej súvislosti medzi skutočnosťou, ktorej následkom mala byť utrpená nemajetková ujma a vznikom nemajetkovej ujmy, pretože priznanie náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi nie je v súlade so ZoZŠ a súdnou praxou. Potreba preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v žalobcom tvrdenom rozsahu, v konaniach v zmysle ZoZŠ, vychádzajúca prvotne z kontradiktórnej povahy civilného sporového konania a zo zákonom stanovených podmienok pre jej priznanie, bola deklarovaná napr. v uznesení NS SR z 29.5.2014 sp. zn. 2Cdo/273/2013 alebo v uznesení ústavného súdu z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012, resp. sp. zn. I. ÚS 285/2018. Dovolateľ zopakoval uplatnenú argumentáciu aj vo vzťahu k nemožnosti aplikácie rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku, s poukazom aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co/240/2016 z 30.5.2018, ktorý obstál aj v ústavnom prieskume. Podľa názoru dovolateľa, štát nesie zodpovednosť za vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v prípade, ak žalobca v civilnom sporovom konaní v intenciách ZoZŠ, nie v intenciách rozhodovania ústavného súdu o finančnom zadosťučinení, unesie dôkazné bremeno a teda preukáže kumulatívne naplnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, medzi ktoré patrí aj existencia samotnej nemajetkovej ujmy, náhrady ktorej sa žalobca domáhal. V konečnom dôsledku rovnako musí žalobca preukazovať aj vznik majetkovej škody a niet žiadneho zákonného podkladu pre záver, že v prípade nemajetkovej ujmy by mali byť podmienky pre priznanie jej náhrady odlišné. Preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy v konaniach podľa ZoZŠ je imanentným predpokladom úspechu žalobcu v kompenzačnom konaní (rozsudok NS SR z 30.6.2010 sp. zn. 5Cdo/126/2009, uznesenie z 27.1.2022 sp. zn. 6Cdo/49/2019). Napokon dovolateľ namietal nesprávne právne posúdenie otázky existencie príčinnej súvislosti už z dôvodu, že kde niet škody (nemajetkovej ujmy), nemožno hľadať ani príčinu jej vzniku. Samotná existencia príčinnej súvislosti v tomto konaní je nielen nepreukázaná, ale aj vylúčená. V rámci uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolateľ vymedzil otázku, či žalobcovi vzniká právo na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ za situácie, keď ústavný súd už v danej veci, pri posudzovaní totožných skutkových okolností/tvrdení, dotýkajúcich sa tak zásahu orgánu verejnej moci (prieťahov), ako aj následkov ním vyvolaných, priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie a výslovne uznal, že toto finančné zadosťučinenie sa nevzťahuje na náhradu skutočnej škody alebo ušlého zisku. Podľa názoru dovolateľa, ústavný súd svojím rozhodnutím mienil konečným spôsobom reparovať stav neistoty žalobcu poskytnutím mu finančného zadosťučinenia, predstavujúceho dovŕšenie ochrany porušeného práva. Zároveň však konštatoval, že pokiaľ ide o skutočnú škodu či ušlý zisk, o takomto nároku nemohlo byť rozhodované. Dovolateľ zdôraznil, že v konaní poukazoval na skutočnosť, že žalobca si uplatňoval náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu a z dôvodov, ktoré už posudzoval ústavný súd. Inak povedané, žalobca sa ako sťažovateľ už priznania sumy 16 000 eur raz domáhal a bol v tejto časti, v konaní o ústavnej sťažnosti čiastočne úspešný, keď mu bola priznaná suma 2 500 eur. Ústavný súd pritom sám konštatoval, že nerozhodoval výhradne o nároku žalobcu/sťažovateľa o odškodnom, resp. o náhrade skutočnej škody alebo ušlého zisku. Dovolateľ nesúhlasil s právnym názorom odvolacieho súdu, podľa ktorého priznanie primeraného finančného

zadosťučinenia nevyučuje vznik právne významného dôvodu na náhradu škodu a inej ujmy za to isté správanie. Je potrebné preto odlišiť uvedené dva nároky, ako aj s tým spojenú rozdielnosť jednotlivých kritérií posudzovania ich výšky. Právny názor dovolateľa spočívajúci v tom, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia ústavným súdom vylučuje vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ, vyplýva z argumentácie samotného ústavného súdu, o povahe primeraného finančného zadosťučinenia. Ústavný súd v náleze sp. zn. IV. ÚS 523/2021 zo 7.12.2021 (obdobne IV. ÚS 84/02, IV. ÚS 523/2021, II. ÚS 834/2014, II. ÚS 67/03) uviedol, že „...cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je reparácia nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody, ktorá by sa po splnení zákonných podmienok mohla uplatňovať v konaní pred všeobecnými súdmi.“ Podľa názoru dovolateľa, z uvedenej argumentácie ústavného súdu vyplýva, že účelom primeraného finančného zadosťučinenia je úplne a definitívne reparaovať nemajetkovú ujmu sťažovateľa vzniknutú prietiahmi v konaní, pričom iba nárok na náhradu majetkovej škody môže byť následne uplatnený v konaní pred všeobecnými súdmi. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozsudku odkazom na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 471/2012, II. ÚS 182/06 a IV. ÚS 311/08, tak znehodnotil a znegoval svoju vlastnú argumentáciu o možnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy po priznaní primeraného finančného zadosťučinenia ústavným súdom, nakoľko v častiach rozhodnutí ústavného súdu, na ktoré odvolací súd odkázal, sa jednalo o uplatnené nároky sťažovateľov na náhradu majetkovej škody (znehodnotenie pohľadávky, nepriznanie náhrady trov exekúcie), pri ktorej boli odkázaní na príslušné všeobecné súdy, čím de facto podporil právny názor žalovaného o tom, že ústavný súd odkázal na právomoc a príslušnosť všeobecných súdov rozhodovať o nárokoch na náhradu majetkovej škody, v prípade predchádzajúceho konštatovania o porušení ústavných práv sťažovateľov, nie však o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy. Na základe uvedených dôvodov navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň predložil návrh na odklad vykonateľnosti napádaného rozhodnutia z dôvodu existencie začatia exekučného konania a obmedzených možnostiach spätného vymoženía prípadného nároku zo strany žalovaného. V tejto súvislosti poukázal na to, že žalobca je povinným v 16-tich exekúciách, ktoré špecifikoval. Predpoklad dôvodnosti dovolania a závažnosť nedostatkov v konaní pred odvolacím súdom, ale predovšetkým pomery strán sporu považoval za dôvody hodné osobitného zreteľa pre vyhovenie návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu považoval odôvodnenie napadnutého rozsudku za náležité odôvodnené, právne korektné. Zotrvával na predloženej právnej argumentácii v spore.

NS SR uznesením z 31.1.2023 č. k. 6Cdo/148/2022-698 povolil odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 25.2.2022 sp. zn. 10Co/11/2021 do rozhodnutia o dovolaní žalovaného.

NS SR uznesením zo 16.4.2024 č. k. 6Cdo/148/2022-725 (právoplatným dňa 3.6.2024) rozhodol tak, že I. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/11/2021 z 25. februára 2022 a vec mu vrátil na ďalšie konanie; II. zrušil uznesenia Okresného súdu Galanta č. k. 10C/318/2015-627 z 3. mája 2022 a č. k. 10C/318/2015-629 z 3. mája 2022. NS SR dôvodil, že z obsahu vyjadrení žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie (v spise na č. I. 415), ako aj z uplatnených námietok v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 10C/318/2015-525 z 26.10.2020 je nepochybné, že žalovaný považoval za prvoradé a relevantné vysporiadanie sa s námietkou, týkajúcou sa posúdenia existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za stavu, keď ústavný súd pri posudzovaní totožných skutkových okolností týkajúcich sa zásahu orgánu verejnej moci za prietahy, ako aj následkov ním vyvolaných, priznal primerané zadosťučinenie, ktorým reparaoval stav neistoty žalobcu, čo predstavuje dovŕšenie ochrany porušeného práva. Na podporu uvedeného poukázal na právny názor vyplývajúci z uznesení ústavného súdu z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012 a z 15.8.2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018. Zároveň za podstatné považoval nesplnenie podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánom verejnej moci, ako aj neunesenie dôkazného bremena o preukázaní vzniku nemajetkovej ujmy pre možnosť priznania jej náhrady podľa ZoZŠ v civilnom sporovom konaní s poukazom na právny názor vyplývajúci z uznesenia NS SR sp. zn. 2Cdo/273/2013 z 29.5.2014. Vychádzajúc z uvedeného teda vyplýva, že dovolateľ v súvislosti s uplatnenou vadou zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP dôvodne namietal náležité nevysporiadanie sa s podstatnou argumentáciou uplatnenou v odvolaní, s ktorou sa navyše nevysporiadal ani súd prvej inštancie. I napriek rozsiahlemu doplneniu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k výške a zohľadnenia ďalších kritérií (okrem stavu právnej neistoty) priznanej náhrady nemajetkovej ujmy (§ 17 ods. 3 ZoZŠ) odvolacím súdom, nebolo možné opomenúť namietanú (ne)dôvodnosť uplatneného nároku, ako aj kumulatívne splnenie zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenej orgánom verejnej moci nesprávnym úradným postupom, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom

a vznikom nemajetkovej ujmy; v prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zřejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nepostačujúce. V kontexte uvedeného dovolací súd považoval namietané nevysporiadanie sa s podstatnou argumentáciou dovolateľa súdmi nižších inšancií za dôvodné, lebo odôvodnenie napadnutého rozsudku nedáva dostatočnú odpoveď v zmysle § 387 ods. 3 v spojení s § 393 ods. 2 CSP na podstatné vyjadrenia žalovaného v konaní. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Dodržiavanie povinnosti rozhodnutie náležite odôvodniť má zaručiť transparentnosť rozhodovania súdov, lebo každý má právo na rozhodnutie podľa relevantnej právnej normy (čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP). Súd je preto povinný na zákonom predpokladané a umožnené procesné úkony strany sporu primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať (II. ÚS 675/2014). Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej novej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru, I. ÚS 243/07). Vecná spojitosť odôvodnenia rozhodnutia s princípom práva na spravodlivý proces garantuje každému účastníkovi konania, že vydaný rozsudok musí spĺňať limity zrozumiteľného, určitého a logicky odôvodneného rozsudku. Nedostatok vysporiadania sa odvolacím súdom s podstatnými námietkami žalovaným uvedenými v odvolaní, ako aj s uplatnenými vyjadreniami žalovaným v konaní, je tak závažným nedostatkom tohto rozhodnutia, ktorého intenzita sama osebe zakladá porušenie jeho procesných práv v takej miere, že možno konštatovať porušenie práva na spravodlivý proces. Odvolací súd je povinný vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní aj v prípade tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia podľa § 387 ods. 2 CSP (III. ÚS 314/2018, IV. ÚS 372/2020). Rovnako ESLP stabilne judikuje, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, zároveň však nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, Higgins proti Francúzsku z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska proti Španielsku z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06, I. ÚS 736/2016). Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom zaťažil konanie vadou zmätočnosti, v dôsledku ktorej došlo k porušeniu procesných práv žalovaného (čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP), v takej intenzite, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru a tým aj k naplneniu dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f/ CSP. S poukazom na § 439 CSP NS SR uviedol, že uznesením č. k. 10C/318/2015-627 z 3.5.2022 súd prvej inštancie rozhodol o výške priznanej náhrady trov prvoinštančného konania žalovanému v sume 36,80 eur; uznesením č. k. 10C/318/2015-629 z 3.5.2022 bolo rozhodnuté o priznanej výške náhrady trov odvolacieho konania žalobcovi v sume 555,33 eur. Vydanie uznesenia o náhrade trov konania v konkrétnej výške je jednostranne závislé od existencie právoplatného rozhodnutia vo veci. Zrušením rozsudku odvolacieho súdu uznesenie o výške náhrady trov konania ako závislé rozhodnutie stratilo svoj podklad. Bez nadväznosti na predchádzajúce (zrušené) rozhodnutie by zostalo uznesenie o výške náhrady trov konania osamotené, strácalo by rozumný zmysel, čo by zároveň odporovalo princípu právnej istoty (sp. zn. 4Obdo7/2018, 3Obo/9/2017). Závislým výrokom môže byť nielen dovolaním dotknutý výrok, tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného, samostatného rozhodnutia v danej veci (R 73/2004). Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie v súlade s § 450 CSP v spojení s § 390 CSP. Zároveň zrušil aj uznesenia o trovách konania ako závislých výrokov od rozhodnutia vo veci samej (§ 439 písm. a/ CSP). Z dôvodu dôvodne uplatnenej vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP sa dovolací súd následne ďalšími uplatnenými dovolacími dôvodmi v zmysle § 421 ods. 1 CSP vecne nezaoberal. Uviedol, že v ďalšom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne prejednať a rozhodnúť o odvolaní žalovaného.

Vysloveným právnym názorom vyplývajúcim z tohto uznesenia je odvolací súd viazaný (§ 455 CSP). O trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania rozhodne odvolací súd v súlade s § 453 ods. 3 CSP.

6. Odvolací súd preto preskúmal vec znovu. Predmetom tohto dovolacieho konania bolo teda v danom prípade posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol (v poradí druhým rozsudkom z 26.10.2020 č. k. 10C/318/2015-525) správne, keď napadnutým I. výrokom rozsudku vyhovel žalobe v časti o zaplatenie (nemajetkovej ujmy) 6 400 eur a III. výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 78%. Druhý výrok rozsudku (o zamietnutí žaloby v ostatnej časti – v časti o zaplatenie ušlého zisku 3.530,12 eur a v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 9.600 eur) nebol napadnutý odvolaním a teda ani predmetom prieskumu odvolacím súdom.

7. Žalobca sa teda žalobou o.i. domáhal náhrady nemajetkovej ujmy 16.000 eur za 16 rokov neefektívnej činnosti Okresného súdu Galanta v exekučnom konaní sp. zn. 8Er/1188/1997 vedenom proti žalobcovi ako povinnému.

Ako už bolo uvedené súd prvej inštancie mu v poradí druhým, tentoraz napadnutým, rozsudkom vyhovel len čiastočne - priznal mu nemajetkovú ujmu len vo výške 6.400 eur (vo zvyšku /9.600 eur/ žalobu zamietol) t. j. 400 eur za každý rok neefektívnej činnosti exekučného súdu (400 eur x 16 rokov = 6.400 eur), čo považoval za primerané odškodnenie právnej neistoty žalobcu v rámci hladiny životnej úrovne Slovenskej republiky, pričom pri určovaní tejto sumy zohľadnil, že žalobca bol za prietahy v exekučnom konaní odškodnený sumou 2.500 eur nálezom ÚS SR.

Žalovaný/odvolateľ namietal najmä to, že súd prvej inštancie napadnutý rozsudok nedostatočne odôvodnil, čím porušil právo žalovaného na spravodlivý proces a rovnako vec nesprávne právne posúdil, nakoľko priznal náhradu nemajetkovej ujmy i keď ju žalobca netvrdil ani nepreukázal, čím nielenže zrevidoval rozhodnutie Ústavného súdu SR, poprel zásadu kontradiktórnosti civilného sporového konania, rozhodol v rozpore so ZoZŠ, ale rozhodol aj v rozpore s konštantou súdnou praxou, čo predstavuje naplnenie odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/ a h/ CSP.

8. Odvolateľ/žalovaný v odvolaní namietal, že ak súd prvej inštancie existenciu škodovej udalosti posudzoval cez ustanovenia Ústavy SR prípadne Dohovoru, ktoré v napadnutom rozsudku cituje, žalovaný toto považuje za nesprávne právne posúdenie veci, keď nárok prejednávaný v tejto veci bolo potrebné v plnom rozsahu posúdiť podľa príslušných ust. ZoZŠ. Žalovaný v priebehu celého súdneho konania namietal nemožnosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy ZoZŠ za situácie, keď ÚS SR už v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadost'učinenie. Žalovaný zároveň po podaní odvolania zo strany žalobcu zhrnul svoju už prezentovanú argumentáciu a reagoval na všetky tvrdenia žalobcu vo svojom vyjadrení k podaniam žalobcu v odvolacom konaní zo dňa 5.9.2019, pričom súd prvej inštancie túto argumentáciu žalovaného žiadnym spôsobom nezohľadnil, t. z. že ani ju neuviedol medzi tvrdeniami žalovaného v zhrnutí priebehu konania ani sa s ňou nevysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku. Žalovaný má za to, že akceptovať judikatúru pritom znamená akceptovať ju ako celok, teda aj s názormi, ktoré nemusia pre rozhodnutie v danej veci vyhovovať, ale súd sa musí s nimi logicky a presvedčivo vysporiadať podľa § 220 ods. 3 CSP, pretože skutočnosť, že súd opomenul pre stranu sporu priaznivú judikatúru, predloženú žalovaným v konaní, sama o sebe významne oslabuje presvedčivosť písomného vyhotovenia jeho rozsudku, taktiež ide o jav, ktorý oslabuje predvídateľnosť súdneho rozhodovania, a preto ju v rozhodovacej praxi súdu nemožno tolerovať. Spornou otázkou v konaní bol vzťah primeraného zadost'učinenia priznávaného ÚS SR a náhradou nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ. Žalobcov argument spočíval v tom, že ide o dva samostatné inštitúty, ktoré umožňujú žalobcovi domáhať sa odškodnenia za prietahy v konaní, a preto je nález ÚS SR zo dňa 19.3.2014, č. k. ÚS 749/2013-32, relevantný iba v časti konštatovaných prietahov, tak ako to požaduje § 9 ods. 2 ZoZŠ, pričom podľa názoru žalobcu samotné priznanie finančného zadost'učinenia, resp. jeho výška, je už v tomto konaní bezpredmetná. Žalovaný k tomuto prezentoval právny názor, že poskytnutie primeraného finančného zadost'učinenia ÚS SR predstavuje dovŕšenie ochrany porušeného práva, a preto nie je možné v prípade nespokojnosti s priznaným primeraným finančným zadost'učinením domáhať sa úpravy jeho výšky v civilnom konaní podľa ZoZŠ. Súd sa s vyššie uvedenými otázkami v rámci písomného odôvodnenia nezaoberal a nepodal k nim žiadne stanovisko. Žalovaný má za to, že popri nedostatočnom odôvodnení takéhoto rozhodnutia je toto právne posúdenie zo strany súdu prvej inštancie aj nesprávne, pretože predstavuje revíziu rozhodnutia ÚS SR, odporuje kontradiktórnosti civilného sporového konania, nemá oporu v ZoZŠ a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Súd prvej inštancie neaplikoval na vec ustanovenia ZoZŠ čo do ustálenia titulu pre uplatnenie nároku na náhradu škody. Namiesto toho sa rozhodol pre priamu aplikáciu ust. čl. 46 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru. Pre

takýto postup však žalovaný s ohľadom na existenciu relevantných ustanovení ZoZŠ nevidí priestor a túto samotnú skutočnosť považuje za naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď súd prvej inštancie v tejto časti neaplikoval na vec správny právny predpis. Tento nesprávny postup súdu sa ďalej premietol aj v samotnom posudzovaní dôvodnosti nároku, kedy sa súd prvej inštancie postavil do pozície ÚS SR (resp. ESLP) a prietahy v konaní a s tým spojený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy posudzoval tak, akoby rozhodoval o sťažnosti. Ak by sa aj súd prvej inštancie mohol stavať do pozície ESLP a posudzovať nárok žalobcu podľa jeho judikatúry, potom by musel dospieť iba k jedinému záveru, že nálezom Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 749/2013 z 19.3.2014 bola žalobcovi v plnom rozsahu saturovaná jeho právna neistota ohľadom výsledku konania a nie je žiaden priestor pre ďalšie poskytovanie náhrady nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ. Žalobca si uplatňuje náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu a z dôvodov, ktoré posudzoval Ústavný súd SR a javí sa, že žalobca podaním žaloby vyjadruje nespokojnosť s rozhodnutím ÚS SR, ktorý mu namiesto požadovaných 16.000 eur priznal „len“ 2.500 eur. Žalovaný však takýto postup zásadne odmieta, nakoľko ak ÚS SR za primerané považoval odškodniť žalobcu konštatovaním porušenia práva a priznaním sumy 2.500 eur, neexistuje žiadny rozumný dôvod domnievať sa, že žalobcovi patrí za namietané porušenie (totožné ako v ním podanej ústavnej sťažnosti) ďalšia finančná čiastka. Žalobcovi bola dokonca poskytnutá až trojnásobná forma satisfakcie, keď Ústavný súd SR okrem konštatovania porušenia práva a priznania finančného zadosťučinenia prikázal Okresnému súdu Galanta vo veci konať bez zbytočných prietahov. Takéto odškodnenie žalobcu možno bezpečne považovať za spravodlivé a konečné. Žalobca sa ako sťažovateľ už priznania 16.000 eur raz domáhal a ak bol v tejto časti v konaní o ústavnej sťažnosti len čiastočne úspešný, nemôže táto skutočnosť sama o sebe založiť dôvodnosť nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 16.000 eur v inom konaní (podľa ZoZŠ). Priznaním akejkoľvek sumy odškodnenia nemajetkovej ujmy v tomto konaní by došlo k neprípustnej revízii nálezu ÚS SR ako najvyššieho orgánu ochrany ústavnosti v podmienkach Slovenskej republiky. Takýto postup by de facto znamenal nespravodlivosť, neústavnosť a neprípustnú svojvôľu, nech by aj bol motivovaný snahou o dosiahnutie spravodlivosti. Nemožnosť takéhoto postupu konštatoval napr. Krajský súd v Bratislave vo svojich rozhodnutiach sp. zn. 14Co 53/2015 z 30.1.2018 a sp. zn. 14Co 64/2017 z 21.11.2017. Žalovaný má za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď žalobcovi priznal náhradu nemajetkovej ujmy za prietahy v konaní, za ktoré už bolo žalobcovi poskytnuté primerané finančné zadosťučinenie zo strany ÚS SR.

Žalobca oponoval, že odškodnenie osoby, trpiacej prietahmi v činnosti všeobecného súdnictva (až extrémneho rozsahu), priamo vyplýva z čl. 36 ods. 3 Listiny, čo našlo svoje vyjadrenie v čl. 46 ods. 3 Ústavy SR a v ZoZŠ, a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom (vrátane práva na vyplatenie nemajetkovej ujmy) je ústavne zaručeným základným právom, dôraz, aký Ústava SR kladie na požiadavku prerokovania veci bez zbytočných prietahov, možno vyzdvihnúť aj pokiaľ ide o tú skutočnosť, že v čl. 46 ods. 3, teda v rámci úpravy práva na súdnu a inú právnu ochranu v siedmom oddiele druhej hlavy, do ktorej patrí aj čl. 48 ods. 2, bolo na ústavné právo povýšené právo "na náhradu škody spôsobenej (...) nesprávnym úradným postupom".

NS SR v uznesení zrušujúcom v poradí druhý rozsudok odvolacieho súdu v predmetnej veci uviedol, že z obsahu vyjadrení žalovaného v konaní pred súdom prvej inštancie (v spise na č. I. 415), ako aj z uplatnených námietok v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č.k. 10C/318/2015-525 z 26.10.2020 je nepochybné, že žalovaný považoval za prvoradé a relevantné vysporiadanie sa s námietkou, týkajúcou sa posúdenia existencie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za stavu, keď ústavný súd pri posudzovaní totožných skutkových okolností týkajúcich sa zásahu orgánu verejnej moci za prietahy, ako aj následkov ním vyvolaných, priznal primerané zadosťučinenie, ktorým reparoval stav neistoty žalobcu, čo predstavuje dovŕšenie ochrany porušeného práva. Na podporu uvedeného poukázal na právny názor vyplývajúci z uznesení ústavného súdu z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012 a z 15.8.2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018. Vytkol odvolaciemu súdu nedostatok vysporiadania sa odvolacím súdom s podstatnými námietkami žalovaným uvedenými v odvolaní, ako aj s uplatnenými vyjadreniami žalovaným v konaní.

Odvolací súd k týmto námietkam odvolateľa uvádza nasledovné: Je pravdou, že súd prvej inštancie neuviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku vyjadrenie žalovaného z 5.9.2019 (č. I. 415) uplatnené v predchádzajúcom odvolacom konaní v predmetnej veci, preto sa ním musí zaoberať odvolací súd (§ 387 ods. 3 CSP). V uvedenom podaní žalovaný uviedol, že z Nálezu ÚS SR sp. zn. I. ÚS 749/2013 z 19.3.2014 je zrejmé, že ÚS SR svojím rozhodnutím mienil konečným spôsobom reparovať stav právnej neistoty žalobcu poskytnutím mu finančného zadosťučinenia predstavujúceho dovŕšenie ochrany porušeného práva, zároveň však konštatoval, že pokiaľ ide o skutočnú škodu či ušlý zisk, o takomto nároku nemohlo byť rozhodované. Ďalej v podaní uviedol už vyššie v tomto bode z odvolania

citovanú argumentáciu, vrátane poukazu na 2 rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (14Co/53/2015 a 14Co/64/2017).

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy SR má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom. Aj podľa článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.) má každý právo na náhradu škody, ktorú mu spôsobilo nezákonné rozhodnutie súdu, iného štátneho orgánu či orgán verejnej správy alebo nesprávny úradný postup. Úprava zodpovednosti štátu za škodu bola podrobnejšie upravená v zákone č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom, ktorý bol neskôr nahradený ZoZŠ.

ÚS SR vo svojom rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 471/2012 zo 7.5.2013 v súlade s jeho dovtedajšou judikatúrou (napr. II. ÚS 182/06 a IV. ÚS 311/08) vychádzal z názoru, že práve v nadväznosti na vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, sa otvára priestor na to, aby sťažovatelia podali v súlade s ustanoveniami ZoZŠ žalobu o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, o ktorej sú oprávnené a aj povinné rozhodnúť vecne a miestne príslušné všeobecné súdy.

Uvedený záver obsahuje aj dôvodová správa k novele ZoZŠ, podľa ktorej by opačný výklad znamenal existenciu niekoľkých orgánov oprávnených v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prieťahov. Novelizované znenie ZoZŠ už aj výslovne upravilo, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom až v prípade, ak o existencii prieťahov bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. Jedná sa o taxatívne vymedzený okruh subjektov, ktorými sú okrem Ústavného súdu Slovenskej republiky aj predseda súdu na podklade vybavovania sťažností na prieťahy (príp. žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažností na prieťahy), Európsky súd pre ľudské práva (ktorý by rozhodol, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov) alebo disciplinárny súd (na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní).

Niektoré uvedené orgány (napr. ÚS SR) súčasne môžu priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch, ktoré však nemožno stotožniť s odškodnením, teda s náhradou skutočnej škody, ušlého zisku alebo náhradou nemajetkovej ujmy v peniazoch, podľa § 17 ZoZŠ. Hoci možno odvodiť, že hodnota, na ktorej vznikla ujma v oboch prípadoch, je základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru), primerané finančné zadosťučinenie nie je samostatným nárokom sťažovateľa na akési odškodnenie za prípadné prieťahy v konaní príslušného štátneho orgánu, ale má akcesorickú povahu a spočíva v nastolení spravodlivej rovnováhy medzi poškodeným záujmom a protiprávnym správaním, s cieľom chrániť konkrétne základné právo sťažovateľa a prostredníctvom tohto práva aj princíp právnej istoty (porov. rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I. ÚS 235/03). Predstavuje sankciu, ktorú orgán na ochranu ústavnosti na základe vlastnej úvahy ukladá orgánu verejnej moci, ktorý vo svojej činnosti nedbá na dodržiavanie ústavného práva. Neprišľúcha mu však priznávať odškodné z dôvodu zodpovednosti za porušenie článku 46 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého má každý právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia potom nevyklučuje vznik právne významného dôvodu na náhradu škodu a inej ujmy za to isté správanie (a súčasne ak právo na odškodné nevznikne, nie je tým vylúčená možnosť poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia). Je potrebné preto odlíšiť uvedené dva nároky, ako aj s tým spojenú rozdielnosť jednotlivých kritérií posudzovania ich výšky (Ústavný súd prihliada predovšetkým na zložitost' veci, správanie účastníka, postup súdu ako i význam konania pre sťažovateľa a všeobecný súd primárne prihliada na demonštratívny spôsobom vymedzené kritériá v ustanovení § 17 ods. 3 ZoZMV, napr. osoba poškodeného, závažnosť vzniknutej ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov).

Pokiaľ ide o 2 rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave (14Co/53/2015 a 14Co/64/2017), na ktoré odvolateľ poukazoval v odvolaní, tieto z pohľadu odvolacieho súdu nie sú stanoviskami vyšších súdnych autorít, ktorými by bol odvolací súd viazaný, súd právne názory v nich uvedené s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu nezdieľa. Pokiaľ odvolateľ poukazoval na právny názor vyplývajúci z uznesení ÚS SR z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012 a z 15.8.2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018, odvolací súd uvádza, že v uznesení ÚS SR z 12.1.2012 sp. zn. IV. ÚS 1/2012 sa ÚS SR zaoberal ne/splnením všetkých podmienok na vznik zodpovednosti žalovaného podľa ZoZŠ v danej veci, keď aj v predmetnej veci sa nimi súd prvej inštancie i odvolací súd rovnako zaoberali (viď ďalej) a v uznesení ÚS SR z 15.8.2018 sp. zn. I. ÚS 285/2018 ÚS SR v celom rozsahu iba odkázal na veľmi podrobné a vyčerpávajúce

odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorý okrem iného uviedol: „Konanie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., pokiaľ ide o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, nemožno stotožňovať čo do jeho účelu a cieľa s konaním pred Ústavným súdom Slovenskej republiky a priznávaním odškodnenia v tomto konaní. 22. Zákon č. 514/2003 Z. z. ohľadom predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy je postavený na inom princípe, z akého vychádza rozsudok Veľkého senátu ESLP Case of Apicella v. Taliansko zo dňa 29. marca 2006 pod st.č. 64890/01, na ktorý sa žalobca odvoláva.... V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v citovanom rozsudku ESLP za prieťahy v konaní, je morálnou ujmovou, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu (t. j. nesprávny úradný postup, škoda, resp. nemajetková ujma a kauzálny nexus). Na požadovanie a priznanie morálnej ujmy v konaniach pred týmito súdmi stačí vo všeobecnosti konštatovanie prieťahov v súdnom konaní, pričom výšku morálnej ujmy nie je potrebné preukazovať. V takýchto prípadoch sa ohľadom výšky morálnej ujmy dokazovanie nevykonáva, nakoľko táto sa priznáva automaticky v závislosti od prieťahov v konaní, a takúto kompetenciu má u nás Ústavný súd SR a v rámci Európskej únie iba Európsky súd pre ľudské práva, ktorí pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva. Iná situácia nastáva pri aplikácii zákona č. 514/2003 Z. z., čiže pri preukazovaní nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení a to podľa noriem súkromného práva. 23. Z vyššie uvedených dôvodov nepovažoval odvolací súd za potrebné pre rozhodnutie v danej veci zodpovedanie otázky nastolenej žalobcom, či je v justičnej praxi Slovenskej republiky prípustné, aby všeobecné súdy v podmienkach platného znenia zákona o zodpovednosti za škody pri výkone verejnej moci a Civilného sporového poriadku eliminovali judikatúru ESLP, konkrétne Judikát ESLP Angelina Apicella proti Taliansku /Aplikácia no. 64890/01 o silnej, hoci vyvrátenej domnienke, že neprimeraná dĺžka súdneho procesu znamená pre účastníka morálnu ujmu a že v tomto ohľade sa nevyžadujú žiadne dôkazy a preto návrhu žalobcu na predloženie prejudiciálnej otázky nevyhoveli. ... Obsah otázky nastolenej žalobcom podľa názoru odvolacieho súdu nespĺňa podmienku predloženia otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, vyjadrenú v článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorou je potreba výkladu komunitárneho práva a aktov inštitúcií, orgánov alebo agentúr Únie. Právny základ danej veci spočíva v aplikácii vnútroštátneho práva.“ Z uvedeného je zjavné, že závery uvedené v ostatne citovanom uznesení ÚS SR nie sú v rozpore s vyššie uvedenými závermi odvolacieho súdu v predmetnej veci a poukazujú na rozdielnosť právnych úprav v konaní o sťažnosti na porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky a v konaní o náhradu nemajetkovej ujmy podľa ZOZŠ.

Vzhľadom na vyššie uvedené sa tak odvolací súd (po náprave nedostatkov v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie doplnením právnej argumentácie odvolacím súdom) nemohol stotožniť s námietkou odvolateľa o nemožnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ za situácie, keď ÚS SR už v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie, rovnako sa nemohol stotožniť ani s názorom o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie z dôvodu, že predstavuje revíziu rozhodnutia ÚS SR (a z dôvodu takéhoto postupu ide o nespravodlivosť, neústavnosť a neprípustnú svojvôľu), odporuje kontradiktórnosti civilného sporového konania, nemá oporu v ZoZŠ a je v rozpore s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR. Oba nároky sú hodnotené na základe sčasti totožných resp. príbuzných skutkových okolností, čo môže zvädzať k ich stotožňovaniu, ide však o odlišné nároky, pri ktorých sa nevyklucuje situácia, že s určitým javom bude spojený vznik oboch takýchto nárokov, preto ich treba dôsledne rozlišovať a pri ich posudzovaní mať na zreteli nielen odlišnosť vzťahov, z ktorých sú vyvodzované, ale tiež právnej úpravy, ktorá sa ne vzťahuje.

9. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že k prieťahom v exekučnom konaní došlo za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb., účinného do 30.6.2004 a v ďalšom období za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., účinného od 1.7.2004, a že ak prieťahy v konaní vznikli za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a trvali do doby po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z., je potrebné rozhodnúť podľa tohto zákona (ZoZŠ). Správne individuálne posúdil (aplikujúc § 27 ZoZŠ), že z hľadiska vzniku škody bolo relevantné pretrvávajúce nesprávne úradné postupy aj v čase po nadobudnutí účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. , v dôsledku čoho sa zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom spravuje zákonom č. 514/2003 Z.z. Takýto záver je súladný aj so závermi uvedeným v Uznesení Najvyššieho

súdu Slovenskej republiky z 28. júla 2010, sp. zn. 1 Cdo 107/2009: Pokiaľ teda žalobcovi bola spôsobená škoda v dôsledku prieťahov v súdnom konaní, ku ktorým začalo dochádzať už pred účinnosťou zákona č. 514/2003 Z.z., ktoré ale pretrvávali aj za účinnosti tohto zákona, bolo potrebné o žalobcom uplatnenom nároku na náhradu škody rozhodnúť podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

10. Ako už bolo vyššie uvedené, súd prvej inštancie neuviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku vyjadrenie žalovaného z 5.9.2019 (č.l. 415) uplatnené v predchádzajúcom odvolacom konaní v predmetnej veci, preto sa ním musí zaoberať odvolací súd (§ 387 ods. 3 CSP). V uvedenom podaní vo vzťahu k rozhodnutiu o náhrade nemajetkovej ujmy v intenciách ZoZŠ žalovaný uviedol, že ak by aj bola daná možnosť všeobecného súdu rozhodnúť o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v zbytočných prieťahoch v konaní v režime ZoZŠ po tom, čo už bolo priznané zadosťučinenie nálezom Ústavného súdu SR, takýto postup je možný len pri zohľadnení špecifik a podmienok stanovených samotným ZoZŠ, ktorý ustanovuje nasledujúce základné všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za nemajetkovú ujmu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci: 1/ existencia nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávneho úradného postupu, 2/ vznik nemajetkovej ujmy 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou nemajetkovou ujmu. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne, inak zodpovednosť štátu nevzniká. Okrem uvedeného tieto podmienky musia byť v súdnom konaní náležite preukázané, nakoľko len pravdepodobný záver o ich splnení, príp. splnení len niektorej z nich je nepostačujúci. Požiadavka na kumulatívne splnenie podmienok vzniku zodpovednosti štátu vedie k tomu, že ak nie je splnená čo i len jedna z nich, nároku na náhradu škody nemožno vyhovieť bez ohľadu na to, že sú splnené podmienky ostatné. Práve žalobca v konaní o nároku na náhradu škody podľa ZoZŠ nesie dôkazné bremeno, keďže je povinný preukázať všetky skutočnosti odôvodňujúce priznanie nároku na náhradu škody, t. j. preukázať splnenie zákonných podmienok vzniku nároku na náhradu škody. Ako teda jednoznačne možno vyvodiť z § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ, priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predpokladá splnenie zákonom kvalifikovaných podmienok, pričom prípustnosť peňažnej satisfakcie je opodstatnená tam, kde 1/ konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením a 2/ kde zmenšenie a vyváženie spôsobenej nemajetkovej ujmy nemožno napraviť inak, ako cestou zadosťučinenia vo forme peňažného plnenia. V civilnom sporovom konaní je práve žalobca povinný preukázať vznik ujmy, ktorá je v zmysle konštantnej judikatúry považovaná za ujmu vzniknutú v inej, ako majetkovej sfére poškodeného, pričom cieľom poskytnutia finančnej satisfakcie nie je navrátenie do pôvodného stavu alebo poskytnutie peňažného zadosťučinenia, ale predstavuje určité spravodlivé zmiernenie následkov protiprávneho stavu.

Potreba preukázania vzniku nemajetkovej ujmy v žalobcom tvrdenom rozsahu, v konaniach v zmysle ZoZŠ, vychádzajúca prvotne z kontradiktórnej povahy civilného sporového konania a zo zákonom stanovených podmienok pre jej priznanie, bola deklarovaná napríklad uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 273/2013, z 29.5.2014, v ktorom Najvyšší súd SR považoval za správny záver súdov nižšieho stupňa, keď na margo ich rozhodnutí uviedol: „Zhodli sa na tom, že žalobkyňa v konaní dostatočne spoľahlivo nepreukázala dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázala rozsah nepriaznivých následkov, ktoré jej mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky pri vybavovaní sťažnosti vzniknúť, a jej všeobecné tvrdenia v tomto smere zostali v konaní dôkazne nepodložené. Pokiaľ žalobkyňa v odvolacom konaní zotrvala na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o neopodstatnenosti časti žaloby z uvádzaných dôvodov, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľky (žalobkyne).“ Ďalej poukázal na rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Co/129/2014-116 z 21.5.2014, v ktorom súd uviedol, že „zákonodarca pri existujúcej právnej úprave všeobecnému súdu neposkytol oprávnenie na poskytnutie primeranej nemajetkovej ujmy len pri konštatovaní porušenia práva navrhovateľa bez negatívneho prejavu v jeho sfére, a to na rozdiel od čl. 127 Ústavy SR relevantného pre Ústavný súd SR.“ Označeným záverom Krajský súd v Bratislave deklaroval, že podmienky pre poskytnutie odškodnenia v konaní o nároku podľa ZoZŠ a v konaní pred Ústavným súdom SR, resp. Európskym súdom pre ľudské práva sú odlišné, keď v konaní o nároku podľa ZoZŠ je žalobca zaťažený dôkazným bremenom ohľadom vzniku a rozsahu nemajetkovej ujmy, pričom musí preukázať konkrétny negatívny prejav nemajetkovej ujmy vo svojej osobnostnej sfére. Rovnako, v skutkovo obdobnom prípade, Krajský súd v Bratislave vo svojom rozhodnutí č. k. 2Co/240/2016-256 z 30.5.2018, konštatoval, že: „je správny aj záver súdu prvej inštancie, že žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z

ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu okresného súdu (zbytočné prietahy pozn. žalovanej) vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp. zn. IV. ÚS 1/2012) poukazuje na to, že dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre ich určenie jej výšky, stíha výlučne poškodeného.“ Vo vzťahu k tomuto rozsudku je potrebné poukázať aj na skutočnosť, že žalobca bol zastúpený rovnakým právnym zástupcom a jeho prípad sa skutkovo a právne podstatne neodlišoval od prípadu prejednávaneho v tomto konaní. Ústavnú udržateľnosť predmetného rozhodnutia posudzoval Ústavný súd SR v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 285/2018, v ktorom ústavnú sťažnosť proti predmetnému rozsudku odmietol z dôvodov zjavnej neopodstatnenosti. Z uvedeného vyplýva, že štát nesie zodpovednosť za vzniknutú nemajetkovú ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom v prípade, ak žalobca v civilnom sporovom konaní v intenciiach ZoZŠ unesie dôkazné bremeno a teda preukáže kumulatívne naplnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu, medzi ktoré patrí aj existencia samotnej ujmy, náhrady ktorej sa žalobca domáha. V konečnom dôsledku rovnako musí žalobca preukazovať aj vznik majetkovej škody a niet žiadneho zákonného podkladu pre záver, že v prípade nemajetkovej ujmy by mali byť podmienky pre priznanie jej náhrady odlišné. Okresný súd Galanta v rozsudku č. k. 10C 318/2015-300 zo dňa 16.04.2018 konštatoval, že „Pokiaľ žalobca chcel byť úspešný v konaní musel jednoznačne preukázať, že spôsobenú ujmu nie je možné odstrániť inak ako priznaním náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. V tomto smere žalobca neunesol dôkazné bremeno spočívajúce na jeho strane. ... Súd zistil, že proti žalobcovi sa okrem predmetnej exekúcie viedlo ďalších 20 exekučných konaní v rokoch 2003 až 2015. Žalobca poukazyval na svoj vek v čase začatia predmetnej exekúcie, okolnosti nemožnosti podnikania, ktoré skutočnosť vyvolávali pre žalobcu stres, z ktorého dôvodu ochorel. ... Skutočnosť, že žalobca v dôsledku exekúcie nemohol podnikat' alebo sa zamestnať žiadnym dôkazom nepreukázal. Tiež nepreukázal, že v dôsledku práve tohto exekučného konania bol hospitalizovaný v nemocnici v roku 2005, keď súd zistil, že od roku 2003 sa proti žalobcovi viedli ďalšie exekučné konania. Žalobca nepreukázal príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom súdu a vznikom škody, čo bol dôvod pre zamietnutie nároku žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.“ Z uvedeného vyplýva celkom jednoznačný záver, že pre možnosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy žalobcovi absentovali predpoklady zodpovednosti žalovanej za škodu, konkrétne žalobca nepreukázal tvrdené následky nesprávneho úradného postupu a ich vzťah príčinnej súvislosti. V konaní teda neunesol bremeno dôkazu. Žalovanému sa na tomto mieste javí ako významné zdôrazniť, že inštitút primeraného finančného zadost'učinenia podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a inštitút náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa ZoZŠ nie sú voľne zameniteľnými inštitútmi, a to predovšetkým z pohľadu podmienok ustanovených pre ich priznanie, ako aj z dôvodu vylúčenia kolízie právomoci medzi ústavným a všeobecným súdom. Kým podmienky pre priznanie primeraného finančného zadost'učinenia sú určené voľne, resp. určené nie sú vôbec (viď formuláciu „ústavný súd môže priznať“), v prípade nároku podľa ustanovenia § 17 ods. 2 ZoZŠ musí byť preukázaná ujma, skutočnosť, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'učinením, a skutočnosť, že ujmu nie je možné uspokojiť (odstrániť) inak. Okrem uvedeného v prípade nároku na náhradu nemajetkovej ujmy podľa ZoZŠ, je súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ak je samozrejme preukázaný jej vznik, povinný prihliadať na určité kritéria (§ 17 ods. 3 a 4 ZoZŠ), ktoré majú predstavovať konkrétne a preskúmateľné hľadiská vychádzajúce z objektívne zisteného skutočného stavu veci. Potrebu preukázania existencie nemajetkovej ujmy v konaní o náhradu škody podľa ZoZŠ konštatoval aj Ústavný súd SR vo svojom uznesení sp. zn. IV. ÚS 1/2012 zo dňa 12.01.2012 kde uvádza: „Rovnako je podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach posudzovanej veci z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný právny názor krajského súdu, v zmysle ktorého „Dôkazná povinnosť na preukázanie splnenia kvalifikovaných podmienok pre priznanie nemajetkovej ujmy, ako i kritérií pre určenie jej výšky stíha výlučne poškodeného“...“ Preukázanie vzniku nemajetkovej ujmy v konaniach v intenciiach ZoZŠ je imanentným predpokladom úspechu žalobcu v takomto kompenzačnom konaní. ZoZŠ nerozlišuje nemajetkovú ujmu podľa povahy. Uvedené teda platí aj pri nemajetkovej ujme spočívajúcej v „stave právnej neistoty“ spôsobenom dĺžkou konania, ktorej náhrady sa okrem iného domáha žalobca. Konštantná súdna prax, vrátane citovaného uznesenia Ústavného súdu SR názor žalovaného potvrdzuje. V tejto súvislosti sa žiada upriamiť pozornosť odvolacieho súdu na skutočnosť, že v danej veci sa uskutočnili celkom 4 pojednávania, na ktorých mal žalobca priestor tvrdiť a preukázať vznik nemajetkovej ujmy, ktorej náhradu by bolo potrebné saturovať v peňažnej podobe a to nad rámec „odškodnenia“, ktoré bolo žalobcovi vyplatené už v nadväznosti na nález Ústavného súdu SR. Pojednávania dňa 24.3.2016 sa žalobca nezúčastnil a jeho právny zástupca nepredložil žiaden

dôkaz preukazujúci vznik nemajetkovej ujmy žalobcu; navrhol vypočutie žalobcu. Pojednávania dňa 5.10.2016 sa nezúčastnil tak žalobca ako ani jeho právny zástupca (zúčastnil sa ho výlučne zástupca žalovanej). Ďalšieho pojednávania dňa 22.5.2017 sa žalobca opäť nezúčastnil, pričom jeho právny zástupca dokonca upustil od ním navrhovaného výsluchu žalobcu. Ani na posledné pojednávania dňa 19.3.2018 sa žalobca nedostavil, dostavil sa len jeho právny zástupca, ktorý zároveň výslovne uviedol, že nemajetkovú ujmu preukazovať netreba, ergo opäť nemal žiadne návrhy na doplnenie dokazovania. Sumarizujúc uvedené, v predmetnom konaní, ktoré nepochybne je konaním sporovým, nedošlo v žiadnom smere k preukazovaniu vzniku nemajetkovej ujmy na strane žalobcu, keď žalobca nepovažoval za potrebné vo veci ani len vypovedať, toľž navrhovať dôkazy, ktoré by sa preukazovania vzniku nemajetkovej ujmy dotýkali. Za daného stavu nemožno podľa názoru žalovaného v žiadnom prípade uvažovať o poskytnutí ďalšej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď žalobca nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu na preukázanie jej vzniku, čím neposkytol súdu prvej inštancie žiadnu možnosť na úvahy korelujúce so znením § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ. Žalovaný z opatrnosti argumentoval aj vo vzťahu k nemožnosti aplikácie rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Apicella vs. Taliansko na vec žalobcu a to poukazom na už citovaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co 240/2016 zo dňa 30.5.2018, ktorý obstál aj v ústavnom prieskume. V obdobnom prípade k aplikácii záverov Veľkého senátu Európskeho súdu pre ľudské práva v prípade Apicella vs. Taliansko tento súd uvádza: „V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v citovanom rozsudku ESĽP za prietahy v konaní, je morálnou ujmu, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu...Iná situácia nastáva pri aplikácii ZoZŠ, čiže pri nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného...“.

Odvolateľ v odvolaní namietal, že súd na vec neaplikoval ust. ZoZŠ, ktoré by sa dotýkali prvého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu - titulu nároku (zásahy vymedzené v § 5 až § 9), odvolací súd túto námietku nepovažuje za dôvodnú nakoľko ust. § 5 až § 8 ZoZŠ neboli pre vec relevantné, súd prvej inštancie v predmetnom spore aplikoval ust. § 3 aj § 9 ZoZŠ, ust. § 3 ods. 1 ZoZŠ aj výslovne citoval, keď prvá veta § 9 ods. 1 ZoZŠ duplikuje právnu úpravu obsiahnutú v § 3 ods. 1 ZoZŠ, k titulu nároku sa žalobca vyjadroval a § 9 ZoZŠ citoval už v žalobe, rovnako žalovaný sa k nemu vyjadroval už v jeho prvom vyjadrení k žalobe.

Súd prvej inštancie v predmetnej veci správne aplikoval príslušné ustanovenia ZoZŠ -ust. § 17 ods. 2 a 3 ZoZŠ, ktoré citoval, a pod ktoré subsumoval zistený skutkový stav.

Podľa § 3 ods. 1 a 2 ZoZŠ: (1) Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. (2) Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 9 ods. 1, a 2 a 4 ZoZŠ: (1) Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb; za nesprávny úradný postup sa nepovažuje postup alebo výsledok postupu Národnej rady Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 86 písm. a) a d) Ústavy Slovenskej republiky a postup alebo výsledok postupu vlády Slovenskej republiky pri výkone jej pôsobnosti podľa čl. 119 písm. b) Ústavy Slovenskej republiky. (2) Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. (4) Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 17 ods. 1 až 4 ZoZŠ (1) Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (2) V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. (3) Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. (4) Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (podľa poznámky 8a - zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení zákona č. 79/2008 Z.z.)

Otázka predbežného prerokovania nároku žalobcu (§ 15 a § 16 ZoZŠ) nebola medzi stranami sporná, žalobca preukázal, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vopred predbežne prerokoval s príslušným orgánom – žalovaným, a to žiadosťou žalobcu z 27.8.2014 a listom žalovaného z 24.2.2015 zn. Oznámenie o výsledku predbežného prerokovania nároku na náhradu škody, v ktorom žalovaný vyrozumel žalobcu, že jeho žiadosť bola predbežne prerokovaná, pričom jej nebolo vyhovené, predbežné prerokovanie je tým ukončené a žiadosť žalobcu považuje za vybavenú.

Odvolačný súd vo vzťahu k vyššie uvedeným námietkam žalovaného v jeho vyjadrení z 5.9.2019 (č. I. 415), ktoré žalovaný zopakoval aj v odvolaní, uvádza nasledovné:

Pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy, obdobne ako pre vznik práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy; v prípade nemajetkovej ujmy musí byť, navyše, zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce. Nemajetková ujma sa uhrádza v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Zákonodarca zároveň stanovil niektoré kritériá na určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako aj hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú možno priznať.

Účelom náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimerane dlhým konaním je kompenzácia stavu neistoty, do ktorej bol poškodený v dôsledku neprimerane dlho vedeného konania uvedený a v ktorej bol tak udržovaný (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 4336/2010). Súdna prax považuje za nesprávny úradný postup porušenie pravidiel predpísaných štátnemu orgánu pri jeho činnosti, t. j. najrôznejšie vady v spôsobe vedenia konania, za predpokladu, že poškodenému vznikla škoda (majetková ujma vyjadriteľná v peniazoch), či nemateriálna ujma, ktorá je v príčinnej súvislosti s uvedeným postupom, teda keď je nesprávny úradný postup orgánu štátu so vznikom škody alebo nemajetkovej ujmy vo vzťahu príčiny a následku (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 28Cdo 52/2012). Primeranosť nemajetkovej ujmy je treba posudzovať aj v kontexte s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a Ústavného súdu SR.

Nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy spočíva v tom, že konanie bolo neprimerane dlhé, pričom túto neprimeranú dĺžku konania možno pričítať na ťarchu štátneho orgánu. Súdne konanie však nie je kompetentný preskúmať súd v konaní o náhrade škody/nemajetkovej ujmy, keďže by to znamenalo absurdný záver, že všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného postupu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody/nemajetkovej ujmy sú v prvej inštancii zásadne okresné súdy, avšak súdmi, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa, krajské súdy, Najvyšší súd Slovenskej republiky, príp. aj Ústavný súd Slovenskej republiky a v takom prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR, okresný súd by mal konštatovať, že jeho nadriadený orgán sa dopustil zbytočných prieťahov. Rozhodovanie o náhrade škody/nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom pritom nepredstavuje konanie, v ktorom súd zisťuje alebo vyslovuje právo relevantné na posúdenie kmeňového konania (v takomto prípade by šlo o neprípustné preskúmavanie formou ďalšieho procesného prostriedku na ochranu práva). Preto žalobcu v takomto konaní zaťažuje povinnosť predložiť titul, ktorý je výsledkom zákonom upravenej procedúry a obsahuje zistenie nesprávneho úradného postupu. Prístup vybočujúci z tohto rámca by vo svojich dôsledkoch smeroval k tomu, že súdy prvej inštancie by podrobovali preskúmvaniu postup najvyšších súdnych inštancií.

Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne mal za preukázané, že bol daný prvý atribút zodpovednostného vzťahu za škodu/nemajetkovú ujmu zo strany štátu, keď mal za preukázaný nesprávny úradný postup, spočívajúci v prieťahoch v súdnom konaní (exekučnom konaní vedenom na OS Galanta pod sp. zn. 8Er/1188/1997), ktoré boli kvalifikované rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky. Danosť tohto atribútu nespochybňoval ani odvolateľ.

ÚS SR Nálezom z 19.3.2014 č.k. I. ÚS 749/2013-32 vo veci sťažovateľmi (žalobca a intervenient) namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er/1188/1997, rozhodol: 1. Základné právo A. B. a F. F. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er/1188/1997 porušené bolo; 2. Okresnému súdu Galanta v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er/1188/1997 prikázal konať bez zbytočných prieťahov; 3. A. B. a F. F. priznal primerané finančné zadostučinenie každému v sume po 2 500 eur (slovom dvetisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu; 4. A. B. a F. F. priznal náhradu trov právneho zastúpenia v sume 529,64 eur (slovom päťstodvadsaťdeväť eur a šesťdesiatštyri centov), ktorú je Okresný súd Galanta povinný vyplatiť na účet ich právnej zástupkyne B. B. I., J. K., B. L. X, M., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu; 5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovel.

Ústavný súd vychádzal zo zistení, že (aj) proti sťažovateľom (ako povinným) je vedené exekučné konanie oprávneného Credit Clearing Center, a. s., o uspokojenie pohľadávky 23.235,74 eur s príslušenstvom (700.000 Sk s príslušenstvom), dňa 13.11.1997 podal súdny exekútor na okresnom súde žiadosť sp. zn. Ex 375/97/T o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oprávneného proti 4 povinným o uspokojenie pohľadávky 23.235,74 eur s prísl. (700.000 Sk s prísl.) z titulu právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu okresného súdu sp. zn. 1 Rob 778/96 z 28.9.1996, ktorý okresný súd zaevidoval pod sp. zn. 8 Er/1188/97. Okresný súd následne vykonal vo veci tieto procesné úkony:

- 18. novembra 1997 udelil poverenie č. 5202 súdному exekútorovi na vykonanie exekúcie,
- 4. decembra 1997 súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie,
- 16. decembra 1997 podala povinná vo 4. rade námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie,
- 29. decembra 1997 podal povinný v 2. rade námietky proti upovedomeniu o začatí exekúcie,
- 20.1.1998 súdny exekútor odstúpil na rozhodnutie okresnému súdu námietky povinných,
- 21. apríla 1998 okresný súd uznesením č. k. 8 Er/1188/97-13 zamietol námietky proti exekúcii,
- 13. júla 1999 sťažovateľ v 1. rade podal návrh na zastavenie exekúcie,
- 3. februára 2000 súdny exekútor predložil návrh na zastavenie exekúcie okresnému súdu,
- 7.3.2001 súdny exekútor predložil okresnému súdu návrh na schválenie nižšej ceny draženej nehnuteľnosti,
- 15. augusta 2002 okresný súd uznesením č. k. 8 Er/1188/97-75 udelil súhlas so znížením najnižšieho podania pri dražbe nehnuteľnosti v kat. území... o 30 %,
- 23. apríla 2009 sťažovateľ v 1. rade podal návrh na zastavenie exekúcie a súčasne aj na odklad exekúcie,
- 24. apríla 2009 okresný súd požiadal U., a. s., aby sa vyjadrila k návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie.
- 2. júna 2009 okresný súd požiadal súdneho exekútora, aby v lehote 10 dní oznámil, kto je vo veci oprávnenou osobou.
- 8. júla 2009 okresný súd dostal vyjadrenie k návrhu sťažovateľa od Credit Clearing Center, a. s., Bratislava,
- 10. júla 2009 okresný súd požiadal právneho zástupcu spoločnosti Credit Clearing Center, a. s., Bratislava, aby predložil zmluvu o postúpení pohľadávky oprávneného,
- 20. júla 2009 sťažovatelia predložili okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie a aj na odklad exekúcie.
- 14. augusta 2009 súdny exekútor oznámil okresnému súdu, že oprávneným v predmetnej exekučnej veci je spoločnosť Credit Clearing Center, a. s., Bratislava,
- 27. augusta 2009 okresný súd dostal žiadosť, aby z konania na strane oprávneného vystúpila spoločnosť U., a. s., B., a aby do konania bola pripustená spoločnosť Credit Clearing Center, a. s., Bratislava,
- 26. novembra 2009 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľov, aby v lehote 20 dní doručila doklad o započítaní pohľadávok,
- 4. decembra 2009 sa právna zástupkyňa sťažovateľov vyjadrila k výzve okresného súdu z 26. novembra 2006,

- 12. februára 2010 okresný súd vyzval spoločnosť U., a. s., B., aby v lehote 20 dní doručila doklad o započítaní pohľadávok,
- 25. februára 2010 sťažovateľ v 2. rade predložil okresnému súdu návrh na zastavenie exekúcie,
- 31. marca 2010 okresný súd dostal vyjadrenie spoločnosti Credit Clearing Center, a. s., Bratislava,
- 23. apríla 2010 okresný súd vydal uznesenie, ktorým pripustil, aby do exekučného konania vstúpil namiesto oprávneného U., a. s., B., nový oprávnený Credit Clearing Center, a. s., Bratislava, a návrh na zastavenie konania zamietol,
- 21. mája 2010 sťažovatelia podali odvolanie proti uzneseniu okresného súdu č. k. zn. 8 Er/1188/1997-182,
- 30. júna 2010 okresný súd zaslal odvolanie oprávnenej,
- 11. októbra 2011 okresný súd predložil spis Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“), aby rozhodol o podanom odvolaní sťažovateľov. Krajský súd prevzal spis 18. apríla 2011 a zaevidoval ho pod sp. zn. 24 CoE/139/2011.
- 16. januára 2012 krajský súd vyzval účastníkov exekučného konania, aby sa v lehote 7 dní vyjadrili k veci,
- 6. februára 2012 sťažovatelia sa vyjadrili k veci na základe výzvy krajského súdu,
- 20. februára 2012 povinný v 2. rade podal návrh na odklad exekúcie,
- 23. februára 2012 okresný súd odstúpil návrh povinného v 2. rade na odklad exekúcie krajskému súdu,
- 18. apríla 2012 okresnému súdu bol vrátený spis sp. zn. 8 Er/1188/97 bez rozhodnutia o odvolaní z dôvodu predčasného predloženia,
- 22. mája 2012 okresný súd uznesením č. k. 8 Er/1188/97-236 pripustil, aby do exekučného konania namiesto pôvodného povinného N. O. vstúpil nový povinný B. O.,
- 26. júla 2012 okresný súd predložil spis krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľov z 21. mája 2010. Krajský súd prevzal spis 2. augusta 2012 a zaevidoval ho pod sp. zn. 24 CoE/201/2012.
- 11. decembra 2012 súdny exekútor predložil okresnému súdu návrh povinného v 2. rade na zastavenie exekúcie,
- 14. mája 2013 krajský súd uznesením sp. zn. 24 CoE/201/2012 odmietol odvolanie sťažovateľov a ďalej rozhodol tak, že napadnuté uznesenie okresného súdu, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý, zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie,
- 31. októbra 2013 právna zástupkyňa sťažovateľov predložila okresnému súdu vyúčtovanie trov exekučného konania,
- 14. januára 2014 okresný súd vydal uznesenie č. k. 8 Er/1188/97-273, ktorým exekúciu vedenú pred súdnym exekútorom JUDr. Petrom Juhásom, Exekútorsky úrad, Matuškova 1, Trnava, vedenú pod sp. zn. EX 375/97 vyhlásil za neprípustnú a na základe toho exekúciu zastavil.

Ústavný súd konštatoval, že predmetom konania je exekučné konanie vedené inter alia proti sťažovateľom, ktorého súčasťou bolo aj rozhodovanie o námietkach povinných v exekučnom konaní, teda po právnej stránke ide o štandardnú občianskoprávnu vec patriacu do rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva. Pri preskúmaní spisu nezistil okolnosti, na základe ktorých by sťažovatelia prispeli k celkovej dĺžke prebiehajúceho exekučného konania. Práve naopak, sťažovateľ 1/ 13. júla 1999 predložil návrh na zastavenie konania, a potom opakovane 23. apríla 2009, a tiež sťažovatelia 20. júla 2009 a sťažovateľ 2/ 25. februára 2010 predložili návrh na zastavenie exekučného konania. Sťažovatelia v sťažnosti nekonkretizovali obdobia, počas ktorých malo dôjsť k zbytočným prietahom v napadnutom konaní, ale poukázali na celkovú dĺžku konania v trvaní takmer 17 rokov. Úkony okresného súdu v období od 3. februára 2000, keď mu súdny exekútor predložil návrh sťažovateľa 1/ na zastavenie exekučného konania, aby rozhodol o ňom, sú poznačené nečinnosťou, neefektívnosťou a nekoncentrovanosťou. Okresný súd od 15. augusta 2002 do 24. apríla 2009 v dĺžke takmer 7 rokov bol absolútne nečinný a nevykonával žiaden procesný úkon vo veci. Okresný súd v tejto súvislosti nepochybne porušil svoje zákonné povinnosti dané mu právnymi predpismi (predovšetkým v súčasnosti aktuálnym § 50 ods. 2 Exekučného poriadku, ktorý mu ukladá rozhodnúť o námietkach proti exekúcii najneskôr do 60 dní od ich doručenia). Konanie na okresnom súde je poznačené ako celok neprimeranou dĺžkou konania, neefektívnosťou a nesústredenosťou, súd síce mechanicky vykonával jednotlivé administratívne úkony, ale vec meritórne neposudzoval. Ústavný súd preto dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Er/1188/1997 už len z dôvodu celkového trvania tohto konania (viac ako 16 rokov) došlo u sťažovateľov k porušeniu ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Uvedenú dĺžku konania nemožno v rozumnej miere ospravedlniť žiadnymi relevantnými okolnosťami tohto prípadu.

Aj keď ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní sp. zn. 8 Er/1188/1997 konal bez zbytočných prietahov, nepovažoval ale vzhľadom na okolnosti prípadu uplatnenie tejto svojej právomoci

za dostatočné na to, aby sa dosiahla vo veci účinná náprava, a preto dospel k záveru, že treba rozhodnúť aj o žiadosti sťažovateľov priznať im primerané finančné zadosťučinenie. Sťažovatelia v sťažnosti žiadali priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume každému po 16 000 eur z dôvodov pretrvávajúcej dlhodobej právnej neistoty, ktorá pretrváva naďalej. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Pri určení jeho výšky ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Vzhľadom na doterajšiu celkovú dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 Er/1188/1997, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti, zohľadniac tiež výšku požadovanej istiny (čo je v hre) ústavný súd považoval priznanie sumy 2 500 eur každému zo sťažovateľov za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd v tejto súvislosti poznamenal, že priznanie primeraného finančného zadosťučinenia nepredstavuje realizáciu práva priznaného čl. 46 ods. 3 ústavy, t. j. primerané finančné zadosťučinenie nemožno stotožňovať s odškodným, s náhradou či už za skutočnú škodu alebo za ušlý zisk.

Žalobca teda v predmetnom konaní predložil rozhodnutie, ktoré je výsledkom zákonom upravenej procedúry a obsahuje zistenie nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní 8Er/1188/1997 (Nález ÚS SR z 19.3.2014 č. k. I. ÚS 749/2013-32). Bolo preto povinnosťou súdu prvej inštancie zodpovedne prihladiť k všetkým nepriaznivým následkom vyvolaným súdnymi konaniami sp. zn. 8Er/1188/1997 a vzážiť všetky jeho negatívne dopady, týkajúce sa konkrétne poškodeného (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2551/13). Konanie svojou dĺžkou konania vnáša do života poškodeného značnú neistotu, čo znamená pre neho významnú psychickú záťaž. Ak dochádza v takom konaní k prieťahom, pocity frustrácie môžu viesť k psychickému a fyzickému poškodeniu takéhoto jednotlivca. Posúdenie primeranosti výšky zadosťučinenia je otázkou posúdenia okolností konkrétneho prípadu. Odškodnenie za neprimeranú dĺžku konania sa poskytuje za neistotu spojenú s právnym postavením poškodeného, ktorá je tým väčšia, čím je väčší význam predmetu konania pre poškodeného (porov. rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo 741/2013).

Súd prvej inštancie správne mal za preukázaný aj druhý atribút zodpovednostného vzťahu vznik/existenciu nemajetkovej ujmy.

I keď zbytočné prieťahy v neprimerane dlho trvajúcom exekučnom konaní spôsobujú spravidla jeho účastníkovi nemajetkovú ujmu, je na poškodenom, ktorý sa v civilnom sporovom konaní domáha zaplata peňažnej náhrady za túto ujmu (§ 9 ods. 2 ZoZŠ), aby preukázal vznik svojej ujmy v jednotlivých oblastiach života, intenzitu zásahu do chránených práv a tiež to, že samo konštatovanie porušenia práv nie je v konkrétnom prípade dostatočne účinným a efektívnym prostriedkom na vyváženie alebo zmiernenie jeho nemajetkovej ujmy. (rozsudok NS SR sp. zn. 7Cdo/222/2021)

Odvolačný súd sa nestotožňuje s názorom žalovaného, že žalobca ani len netvrdil (nie to ešte preukázal) existenciu/vznik nemajetkovej ujmy, nenavrhol v tomto smere dokazovanie, nevyvinul žiadnu procesnú aktivitu na preukázanie jej vzniku. Žalobca totiž už v žalobe uviedol o.i. tvrdenia, že od roku 1997 do začiatku roku 2014 nemohol slobodne disponovať so svojím majetkom, figuroval v jeho okolí ako neplatič-dlžník, neseriózna osoba, skoro dve desaťročia musel venovať problému nemalú energiu (keď v čase podania žaloby ešte nebolo rozhodnuté o trovách exekúcie), sedemnášť rokov žil v právnej neistote, čo ho neprimerane zaťažovalo a stresovalo; žalobca pri jeho (v čase podania žaloby) aktuálnom fyzickom veku 42 rokov bol úplne zablokovaný v prípadnej zamestnaneckej, no najmä novej podnikateľskej aktivite, reálne sa ocitol na pokraji bankrotu, nemohol nakupovať čo by potreboval k výkonu samostatnej zárobkovej činnosti, nemohol nič produkovať a v očiach svojich dovtedajších obchodných partnerov sa stal nedôveryhodným insolventným subjektom; v čase začatia exekúcie v roku 1997 išlo o mladého 25-ročného muža, ktorý len vstupoval do života, žil u svojej mamy v malom trojizbovom byte v E.; nemal a nemá možnosť podnikat' mimo rámec relatívne blízkeho a kontrolovateľného okruhu partnerov, jeho situácia dlžníka sa stala takpovediac všeobecne známou, nemal reálnu možnosť tomuto čeliť a v porovnaní so štátom zaštiteným exekútorom všetky jeho vysvetľovania samozrejme vyznievali ako výhovorky; v trvalom strese ochorel /v roku 2005/, čo sa prejavilo poškodením tzv. trojklanného nervu, približne tri mesiace mal výrazne zdeformovanú tvár, musel byť hospitalizovaný /lekársku správu predložil/, čo ešte viac sťažilo jeho život, pričom návrat chorobných prejavov nemožno z medicínskeho hľadiska vylúčiť. Poukázal na výrazný a ťažko reparable moment masívneho poškodenia jeho dobrého mena, povesti a osobnej integrity, moment dlhoročného stresu, pocity frustrácie ako aj stratu dôvery, že jeho vec bude pred súdom dovedená k

spravodlivému koncu, uviedol, že ide o morálnu škodu. Dôvodil, že ÚS SR k takým situáciám hovorí, že všeobecný súd má právo vyžadovať predloženie dôkazov o existencii morálnej škody a i., uznáva sa však, a to je procesnoprávne smerodajné, že pre človeka môže byť obtiažne predložiť špecifické dôkazy, preto sa pri rozhodovaní akceptuje, že pocity obavy, frustrácie atď., ergo psychické stavy v širšom zmysle slova nemožno vždy preukázať konkrétnym spôsobom, čo je dôvodom prijať do istej miery paušalizované konštatovania, že morálna škoda vznikla vzhľadom k okolnostiam konkrétneho prípadu (rozsudok ESLP Wilson National Union of Journalists et al. v. Spojené kráľovstvo z 9.4.2002, § 60). Žalobca taktiež v žalobe označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a zároveň ich na CD predložil ako prílohy žaloby (exekučný titul – platobný rozkaz OS Galanta z 28.9.1996 č.k. 1Rob/778/96-4, s vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti 26.10.1996; uznesenie OS Galanta z 9.1.2014 č. k. 8Er/1188/1997-273, uznesenie KS v Trnave z 2.9.2014 č. k. 25CoE/69/2014-354, ktoré uznesenia v spojení nadobudli právoplatnosť 6.10.2014, Nález ÚS SR z 19.3.2014 č. k. I. ÚS 749/2013-32, Prepúšťacia /lekárska/ správa zo 7.9.2005, atď.), ktoré dôkazy boli súdom prvej inštancie vykonané. Odvolací súd mal za preukázané, že žalobca bol v čase začatia exekučného konania sp. zn. 8Er/1188/1997 mladým 25-ročným mužom na začiatku jeho osobného i pracovného života, proti ktorému ako jednému zo 4 povinných bolo vedené exekučné konanie, v ktorom sa oprávnená proti 4 povinným domáhala vymoženía 23.235,74 eur s príslušenstvom (700.000 Sk s príslušenstvom), teda sumy nielen v danej dobe nemalej (preukázané súčasťami exekučného spisu OS Galanta sp. zn. 8Er/1188/1997, ktorými bolo vykonané dokazovanie). Takmer sedemnášťročné exekučné konanie bolo už len samotnou dĺžkou konania spôsobilé mať negatívny dopad na osobu žalobcu, bez nevyhnutnej potreby špecificky dokazovať uvedenú skutočnosť, vychádzajúc z elementárnych poznatkov o dopade exekučného konania na osobný život účastníka exekučného konania. Vzhľadom k okolnostiam konkrétneho prípadu bolo potrebné považovať za preukázanú existenciu nemajetkovej ujmy, spočívajúcej v tom, že žalobca nemohol slobodne disponovať so svojím majetkom (na rozdiel od iných typov konaní), figuroval v jeho okolí i u dovedajších obchodných partnerov ako neplatič-dlžník, neseriózna osoba, skoro dve desaťročia musel venovať problému nemalú energiu, sedemnášť rokov žil v právnej neistote (ešte ani v čase podania žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o trovách exekúcie), čo ho neprímerane zaťažovalo a stresovalo, žalobca pri jeho (v čase podania žaloby) aktuálnom fyzickom veku 42 rokov bol zablokovaný v nožnej podnikateľskej aktivite, jeho situácia dlžníka sa stala takpovediac všeobecne známou, nemal reálnu možnosť tomuto čeliť. Prepúšťacou /lekárskou/ správou zo 7.9.2005, vystavenou FN, bolo preukázané, že žalobca bol chorý od 20.8.2005, v nemocnici bol hospitalizovaný od 25.8.2005 do 7.9.2005 s diagnózou herpes zoster oticus (pásový opar) 1 sin. s periférnou parézou n. VII 1 sin a sekundárnou seróznou meningitídou. Žalobca tvrdil, že ochorel z dlhoročného stresu, pocitov frustrácie ako aj straty dôvery, že jeho vec bude pred súdom dovedená k spravodlivému koncu, predmetná exekúcia bola prvou v poradí, ktorá spustila ďalšie (na vymoženie /proti predmetnej exekúcii/ zanedbateľných súm). Žalovaný oponoval, že voči žalovanému bolo vedených 20 exekučných konaní. Odvolací súd k tomu uvádza, že nesprávny úradný postup/prieťahy v predmetnom exekučnom konaní nemuseli byť jedinou príčinou vzniku nemajetkovej ujmy, stačí že boli jednou z príčin vzniku nemajetkovej ujmy, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou. Žalobcom tvrdená psychická trauma bola preto následkom zbytočných prieťahov v exekučnom konaní, konštatovaných kompetentným orgánom. Bol tak naplnený aj druhý atribút zodpovednostného vzťahu štátu za škodu spôsobenú orgánom pri výkone verejnej moci, a to existencia nemajetkovej ujmy, spôsobenej nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, ako i tretí atribút, a to príčinná súvislosť medzi vzniknutou nemajetkovou ujmom a nesprávnym úradným postupom. Nemajetková ujma ako škodlivý následok by nenastal bez nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý postup bol poznačený zbytočnými prieťahmi v exekučnom konaní, k vzniku vyššie špecifikovanej nemajetkovej ujmy by neprišlo ak by exekučný súd konal v primeranej lehote. Súhrnne boli naplnené všetky tri atribúty zodpovednostného vzťahu štátu, rozhodujúce pre vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Vzhľadom na preukázaný rozsah nepriaznivého následku samotné konštatovanie porušenia práva bolo v predmetnej veci nedostačujúce a nemajetkovú ujmu nebolo možné uspokojiť inak, preto bolo súdom prvej inštancie správne rozhodnuté o jej úhrade v peniazoch.

Pre posúdenie primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sú rozhodujúce okolnosti konkrétneho prípadu, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 ZoZŠ).

Prihliadajúc na prvé zákonné kritérium – osobu poškodeného a jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, exekučné konanie pre žalobcu svojou dĺžkou konania (takmer 17 rokov) znamenalo

značnú neistotu a teda významnú psychickú záťaž, už vzhľadom na jeho vek, keď v čase začatia exekúcie to bol mladý muž, krátko za prahom dospelosti, bez potrebných životných skúseností, ktorý ešte stále žil u svojej matky, od roku 1997 do roku 2014 nemohol žalobca slobodne disponovať so svojím majetkom, bol takmer sedemnášť rokov úplne zablokovaný najmä v možnej podnikateľskej aktivite (nemohol nakupovať čo by potreboval k výkonu samostatnej zárobkovej činnosti) a v očiach svojich dovtedajších obchodných partnerov sa stal nedôveryhodným, insolventným subjektom, keďže jeho situácia „dlžníka“ bola nevyhnutne v malom meste (E.) všeobecne známou, nemal žiadnu reálnu možnosť tomu čeliť, keď všetky jeho vysvetľovania logicky vyznievali ako výhovorky. Právna neistota žalobcu bola o to väčšia, že sa jednalo o exekučné konanie na vymoženie nemalej sumy (700.000 Sk resp. 23.325,74 eur). Pri posudzovaní ďalších zákonných kritérií - okolností, za ktorých k ujme došlo, vrátane jej závažnosti, závažnosti následkov, ktoré vznikli žalobcovi/poškodenému v súkromnom živote a v spoločenskom uplatnení bolo potrebné vychádzať z oprávnenej neistoty žalobcu v súvislosti s včasným a spravodlivým vedením exekučného konania súdom ako orgánom na to určeným, a zohľadniť jeho dlhoročný stres, obavy a frustráciu, a ťažko reparable poškodenie dobrého mena, povesti i osobnej integrity. Približne v polovici exekučného konania žalobca ochorel a bol hospitalizovaný v nemocnici s pásovým oparom s periférnou parézou a i keď nesprávny úradný postup/prieťahy v predmetnom exekučnom konaní nemuseli byť jedinou príčinou vzniku nemajetkovej ujmy, stačí že boli jednou z príčin, a to príčinou dôležitou, podstatnou a značnou, žalobca preukázal svoje tvrdenie o zhoršení zdravotného stavu v dôsledku nesprávneho úradného postupu, spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v exekučnom konaní 8Er/1188/1997, ktoré síce bolo prvým z rady viacerých exekučných konaní, avšak nebola vyvrátená obrana žalobcu, že predmetné prvé exekučné konanie bolo spúšťačom následných exekučných konaní. V exekučnom konaní 8Er/1188/1997 súd vykonal síce množstvo procesných úkonov, avšak vcelku pôsobia neefektívne a nevhodne a sú v rozpore so všeobecnými princípmi procesného postupu sudcu a súdu konať bez prieťahov. Zo samotnej dĺžky predmetného exekučného konania (takmer 17 rokov) možno vyvodiť, že vo veci konajúci súd nerešpektoval zásadu rýchlosti a efektívnosti súdneho konania a spôsobil tak extrémne prieťahy, čo je neakceptovateľné. Podiel žalobcu na zavinenom predĺžení exekučného konania podľa názoru odvolacieho súdu preukázaný nebol, nakoľko daný exekučný titul (platobný rozkaz OS Galanta z 28.9.1996 č. k. 1Rob/778/1996-4) nemal základnú náležitosť materiálnej vykonateľnosti, a to presnú individualizáciu povinného resp. povinných k plneniu a jasné a presné vymedzenie jeho – ich povinnosti k plneniu, nebol vykonateľným a nemohol byť ani podkladom pre nariadenie exekúcie, touto vadou trpel od začiatku a ak aj napriek tomu bola exekúcia nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu exekučného konania a to i bez návrhu zastavená, čo konštatoval Krajský súd v Trnave v jeho uznesení z 2.9.2014 č. k. 25CoE/69/2014-354, ktorým potvrdil uznesenie Okresného súdu Galanta z 9.1.2014 č.k. 8Er/1188/1997-273 o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, ktoré uznesenia nadobudli právoplatnosť 6.10.2014). Keďže exekučný titul trpel uvedenou vadou od začiatku, a exekúcia bola napriek tomu nesprávne nariadená a vedená do jej zastavenia takmer 17 rokov, úvahy žalovaného o obdobiach jednotlivých zbytočných prieťahov a celkovej dĺžke konania a prípadnom zavinení prieťahov žalobcom boli tak bezpredmetnými. Aj Ústavný súd SR rozhodujúc o sťažnosti žalobcu konštatoval, že pri preskúmaní spisu nezistil okolnosti, na základe ktorých by sťažovateľ/žalobca prispel k celkovej dĺžke prebiehajúceho exekučného konania a uvedenú dĺžku konania nemožno v rozumnej miere ospravedlniť žiadnymi relevantnými okolnosťami daného prípadu.

Z rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že v prípade porušenia práva na prejednanie veci v primeranej lehote bolo priznané primerané zadostučinenie vo výške 17.500 eur za 35-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 834/2014), 8.000 eur za 20 a 23-ročné konanie (IV. ÚS 592/2012 a III. ÚS 132/2016), 5.500 eur za 16-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 214/2013), 3.500 eur za 14 a 12-ročné konanie (sp. zn. I. ÚS 203/2013 a I. ÚS 481/2014), 2.500 eur za 7-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 177/2013, III. ÚS 411/2015), 2.000 eur za 7 – 8-ročné konanie (sp. zn. II. ÚS 832/2014, III. ÚS 401/2016) a 20.000 eur za 21 ročné konanie (sp. zn. I. ÚS 253/2021).

Z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že za neprimeranú dĺžku konania v trvaní 14 rokov a 4 mesiace bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.500 eur (I. proti SR z 8. októbra 2013), suma 5.200 eur za konanie trvajúce 8 rokov právoplatne neskončené (C. proti SR z 5. februára 2013), suma 4.500 eur za konanie v dĺžke 9 rokov (P. proti SR z 25. júna 2013), suma 5.500 eur za konanie trvajúce 8,5 roka (M. proti SR z 8. októbra 2013), suma 6.000 eur za konanie trvajúce 10 rokov a 8 mesiacov (K. proti SR z 26. novembra 2013), spoločná suma 5.200 eur za konanie trvajúce viac ako 7 rokov bez vydania rozhodnutia (B. a B. proti SR z 15. septembra 2015), 3.500 eur za konanie v trvaní viac ako 7 rokov a 3 mesiace (K. proti SR zo 14. októbra 2014), 2.400 eur za konanie o výživné, ktoré trvalo viac ako 5 rokov a 4 mesiace (J. C. proti SR z 19. februára 2013), 7.800 eur za konanie

trvajúce 11 rokov a 9 mesiacov (Q. proti SR z 5. marca 2013), 3.100 eur za exekučné konanie v trvaní 5 rokov a 8 mesiacov a občianskoprávne v trvaní 14 rokov (D. proti SR z 9. júla 2013), 5.500 eur za konanie v dĺžke 8 rokov a 7 mesiacov (K. proti SR z 8. októbra 2013), 3.000 eur za konanie trvajúce 5 rokov a 8 mesiacov (R. G. proti SR z 31. mája 2012), 3.250 eur za konanie v trvaní 6 rokov a 5 mesiacov (S. a S. proti SR z 12. júna 2012), 3.000 eur za konanie po dobu 11 rokov a 3 mesiace (K. proti SR z 12. júna 2012), 8.300 eur za konanie v trvaní 17 rokov a 11 mesiacov (R. proti SR z 2. októbra 2012), 11.800 eur za reštitučné konanie v trvaní 24 rokov (A. proti SR z 18. novembra 2021), 2.800 eur za konanie trvajúce 4,5 roka (O. T. E. G. proti SR z 22. júla 2021), 1.600 eur za konanie v trvaní 4 rokov (G. proti SR z 30.9.2021), 3.300 eur za konanie v trvaní 5 rokov (U. proti SR z 3.12.2021), 5.200 eur za exekučné konanie v trvaní 11 rokov (N. proti SR z 11. júna 2021).

Súd prvej inštancie dôvodil, že z rozsudku ESLP vo veci Apicella proti Taliansku z 10.11.2004 ods. 26 je zrejmé, že ESLP pri určení výšky odškodnenia za porušenie práva na prejednanie veci v primeranej lehote (teda bez zbytočných prieťahov) vychádza zo sumy 1.000 až 1.500 eur za jeden rok trvania konania ako základu na určenie celkového zadosťučinenia. Túto sumu však znižuje o 30% v prípade, keď už bolo národnými orgánmi zistené porušenie práva sťažovateľa a ďalej ju upravuje predovšetkým v závislosti na význame predmetu konania pre sťažovateľa, zložitosti veci prejavujúcej sa najmä v počte inštancií súdnej sústavy, v ktorých bola vec prejednávaná a správania sa sťažovateľa, ktorým prispel k celkovej dĺžke konania. S takým spôsobom výpočtu výšky primeraného zadosťučinenia, hoci vo všeobecnej rovine, sa stotožnil aj veľký senát ESLP v rozsudku v tej istej veci z 29.3.2006 ods. 66. Z rozsudku veľkého senátu ESLP v danej veci ďalej vyplýva, že ESLP považuje za primerané, ak je vnútroštátnym orgánom priznané poškodenému asi 45% sumy, ktorú by priznal sám /rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017 z 9.5.2018/. Súdu prvej inštancie sa preto javilo ako primerané odškodnenie právnej neistoty žalobcu v rámci hladiny životnej úrovne Slovenskej republiky 400 eur za každý žalobcom žiadaný rok neefektívnej činnosti v právnej veci súdu prvej inštancie sp. zn. 8Er/1188/1997. Súd pri určovaní tejto sumy vychádzal z toho, že žalobca bol za prieťahy v konaní odškodnený vo výške 2.500 eur nálezom ÚS SR.

Odvolať vytkol súdu prvej inštancie, že sa nechal inšpirovať rozsudkom ESLP Apicella vs. Taliansko a rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 25Co/45/2017, ktoré nemožno aplikovať vzhľadom na závery rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 2Co 240/2016 z 30.5.2018, ktorý obstál v ústavnom prieskume ÚS SR (I. ÚS 285/2018-18 z 15.8.2018), o potrebe preukázania splnenia zákonných podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy.

Odvolačný súd k tejto námietke uvádza, že už vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí v predmetnej veci odvolací súd uviedol, že žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch, ak samotné konštatovanie porušenia práva (morálne zadosťučinenie) nepostačuje. Žalobca (ako už bolo vyššie uvedené) preukázal splnenie zákonných podmienok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k rozsudku ESLP Apicella vs. Taliansko odvolací súd poukazuje na Nálezy ÚS SR sp. zn. III. ÚS 146/2021-35 z 22.6.2021, sp. zn. I. ÚS 306/2020-74 zo 4.8.2021 a II. ÚS 218/2021-43 zo 16.6.2021, v ktorých bol Ústavným súdom SR aplikovaný a tiež na znenie čl. 3 ods. 1 CSP (Každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.). Odvolací súd má za to, že jeho vyššie uvedené závery nie sú v rozpore so závermi vyšších súdnych autorít uvedenými v žalovanom označených rozhodnutiach (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 273/2013 z 29.5.2014, I. ÚS 285/2018, IV. ÚS 1/2012 z 12.1.2012) ani s jeho právnym názorom vysloveným v jeho predchádzajúcom (nezrušenom) rozhodnutí v predmetnej veci.

Z dôvodu, že výška náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch má byť adekvátna ujme poškodeného (inak by sa poškodený stal opäť obeťou, neprimeraného nízkeho odškodnenia), s prihliadnutím na osobu žalobcu ako poškodeného, jeho vek, zdravotný stav, charakter konania, okolnosti, za ktorých došlo k vzniku prieťahov v konaní, avšak bez preukázania zhoršovania zdravotného stavu v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom súdu, bola súdom prvej inštancie správne ustálená ako primeraná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch suma 6.400 eur (teda nie požadovaná suma 16.000 eur), i s prihliadnutím na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR a Európskeho súdu pre ľudské práva. Vzhľadom na rovnakú povahu hodnoty, na ktorej vznikla ujma posudzovaná v rozhodnutí Ústavného súdu SR, ako i v danom súdnom konaní, teda v súvislosti s porušením základného práva na prerokovanie

veci bez zbytočných prietahov, bolo tiež súdom prvej inštancie správne prihladené na už žalobcovi priznané primerané finančné zadosťučinenie rozhodnutím Ústavného súdu SR vo výške 2.500 eur.

S účinnosťou od 1. januára 2013 bolo zákonom č. 412/2012 Z.z., ktorým sa mení zákon č. 514/2003 Z.z., zmenené ustanovenie § 17 ods. 4 tak, že limituje hornú hranicu výšky náhrady nemajetkovej ujmy, podľa ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu (ktorým je podľa poznámky 8a zákon č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi v znení neskorších predpisov, zrušený od 1.1.2018 zákonom č. 274/2017 Z.z. o obetiach trestných činov, § 13). Súd prvej inštancie správne určil náhradu nemajetkovej ujmy vo výške nepresahujúcej päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

Odvolať tiež namietal, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej časti nedostatočne, nepresvedčivo, zmätočne a vnútorne rozporuplne odôvodnený, že súd sa nedostatočne venoval procesnej obrane žalovaného (nemožnosť priznania náhrady nemajetkovej ujmy za situácie keď ÚS SR už v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie, nutnosť splnenia podmienok podľa ZoZŠ pre prípadné priznanie náhrady nemajetkovej ujmy), jeho argumentáciu v podaní z 5.9.2019 nezohľadnil vôbec a opomenul pre žalovaného priaznivú judikatúru ním predloženú, čím oslabil predvídateľnosť rozhodnutia.

Odvolačný súd je názoru, že táto námietka bola dôvodná iba čiastočne, a to vo vzťahu k nevysporiadaniu sa súdom prvej inštancie s obranou žalovaného o nemožnosti priznania náhrady nemajetkovej ujmy za situácie keď ÚS SR už v tejto veci priznal žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie (ktorú argumentáciu žalovaný uviedol v podaní z 5.9.2019), s touto argumentáciou žalovaného sa však vysporiadal ako vyplýva z vyššie uvedeného odvolací súd (§ 387 ods. 3 CSP). Otázkou splnenia podmienok podľa ZoZŠ pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy sa súd prvej inštancie zaoberal v bodoch 7 a 27, v bodoch 31-35, čiastočne v bodoch 29 (prvá veta) a 30 (začiatok) odôvodnenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, jeho argumentáciu doplnil odvolací súd (viď vyššie). Na zmätočnosť a vnútornú rozporuplnosť odôvodnenia odvolateľ poukazoval v častiach odôvodnenia týkajúcich ušlého zisku (v závere 30. bodu), teda netýkajúcich sa napadnutej časti rozhodnutia (nemajetkovej ujmy).

Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Za odňatie možnosti konať pred súdom v žiadnom prípade nemožno považovať to, že súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv, či požiadaviek strany, ktorá je nespokojná s právnymi závermi, tým nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý súdny proces. Do práva na spravodlivý proces totiž nepatrí právo účastníka konania (strany), aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania (strana) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť rozsudku v napadnutej časti. Preto pokiaľ súd prvej inštancie, s poukazom na všetko vyššie uvedené, rozsudkom žalobe v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy 6.400 eur vyhovel, je rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok) vecne správny. V časti o trovách (prvostupňového a prvého odvolacieho /10Co/110/2018 a 10Co/219/2018/) konania žalovaný konkrétne odvolacie dôvody neuviedol, preto ani v časti o trovách konania nemožno jeho odvolanie považovať za dôvodné, pomer úspechu a neúspechu strán v konaní ako celku vyhodnotený súdom prvej inštancie nebol žalovaným namietaný.

Odvolačný súd riadiaci sa vyššie uvedenými úvahami preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti veci samej (I. výrok) a v časti náhrady trov konania (III. výrok) podľa § 387 ods. 1 CSP z dôvodu jeho vecnej správnosti potvrdil.

11. Podľa § 453 ods. 1 a 3 CSP: (1) Ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa primerane použijú na dovolacie konanie. (3) Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania.

Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP: (1) Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. (2) Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania (21Co/77/2024) odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalobcovi priznal právo na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalobca), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalovaný), keď odvolací súd nevidel v predmetnom spore žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočné nepriznanie náhrady trov konania (§ 257 CSP).

Z obsahu spisu vyplýva, že intervenient na strane žalobcu bol v tomto odvolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil a podľa obsahu spisu mu v odvolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli. Civilný sporový poriadok výslovne nerieši situáciu ak strana, ktorá na základe procesných ustanovení má nárok na náhradu trov konania, o náhradu trov zjavne neprejavila záujem, navyše podľa obsahu spisu jej v odvolacom konaní ani žiadne nevznikli. Na daný prípad nie sú k dispozícii ani analogicky použiteľné ustanovenia Civilného sporového poriadku alebo iného zákona (analogia legis alebo iuris). Odvolací súd preto s použitím základných princípov čl. 4 ods. 2 CSP aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania intervenienta rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Vychádzal pritom z pomyselných normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne nevznikli, je v súlade s čl. 17 základných princípov CSP zakotvujúcim procesnú ekonomiu rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP o priznaní nároku intervenientovi na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania za situácie, keď intervenientovi žiadne trovy v konaní nevznikli by bolo zjavne v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Odvolací súd preto intervenientovi na strane žalobcu náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal (R 72/2018).

Rovnako z obsahu spisu vyplýva, že intervenient na strane žalobcu bol aj v dovolacom konaní pasívny, nevykonal žiaden procesný úkon, náhradu trov konania si neuplatnil, podľa obsahu spisu mu v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli, preto mu nebola priznaná ani náhrada trov dovolacieho konania (porovnaj R 72/2018).

O nároku na náhradu trov dovolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 453 ods. 1 a 3 CSP tak, že v dovolacom konaní procesne plne úspešnému žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, nakoľko si ich náhradu neuplatnil (na rozdiel od trov základného konania kde si náhradu trov konania uplatnil aj vyčíslil /č.l. 519rub a 622/) a podľa obsahu spisu mu v dovolacom konaní ani žiadne trovy nevznikli.

12. Tento rozsudok prijal senát odvolacieho súdu hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne. (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/. (§ 421 ods. 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/. (§ 422 ods. 1 CSP)

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 424 CSP)

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77. (§ 425 CSP)

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil. (§ 426 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods.1 CSP)

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods.2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. (§ 429 ods.1 CSP)

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 ods.2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. (§ 431 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. (§ 431 ods. 2 CSP)

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (§ 432 ods. 1 CSP)

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. (§ 432 ods. 2 CSP)

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. (§ 433 CSP)

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 434 CSP)

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania. (§ 435 CSP)